Универзитет у Нишу
Филозофски факултет
18105 Ниш • Ћирила и Методија 2 • Пош. фах 91
Телефон-централа: (018) 514-312
Деканат: 514-311 • Факс: 514-310
имејл: info@filfak.ni.ac.rs

University of Niš
Faculty of Philosophy
18105 Niš • Ćirila i Metodija 2 • P.O. Box 91
Phone: +381 18 514312
Dean's office: +381 18 514311 • Fax: +381 18 514310
e-mail: info@filfak.ni.ac.rs

ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА МАСТЕР АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА ИСТОРИЈЕ

СТАНДАРДИ И УПУТСТВА ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА МАСТЕР АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА ИСТОРИЈЕ 2020. ГОДИНЕ

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Стандард 8: Квалитет студената

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Током претходних година, у процесу унапређење квалитета студијског програма историје, али и целе установе активно су учествовали чланови Департмана за историју, али и студенти Департмана за историју преко својих представника. Сажета анализа и мере за унапређење представљени у овом извештају изведени су на основу анализе претходних података и искуства, али и кроз искуства других департмана Филозофског факултета. Самовредновање студијског програма историје посебно је значајно за даљи развој и унапређење студијског програма историје, који прати тренове у модернизацији и унапређењу квалитета, а све у складу са Болоњском декларацијом и Стратегијом о развоју високог образовања у Републици Србији.

Опис стандарда, SWOT анализе и мере унапређења

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих друштвених институција.

Квалитет студијског програма мастер академских студија историје обезбеђује се кроз праћење и проверу постављених циљева, структуре програма, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету студијског програма историје од одговарајућих друштвених институција.

У складу са Статутом Филозофског факултета Универзитета у Нишу и другим релевантним документима и актима ове установе, на Факултету се реализује студијски програм историје на сва три нивоа академских студија. Дужина трајања другог нивоа студија (Мастер академске студије историје) је једну годину и носе 60 ЕСПБ бодова, а њиховим завршетком студент стиче академски назив „Master" (МА) историчар. На мастер студијама историје је уписано укупно 34 студента. Настава се изводи на српском језику.

Научноистраживачки рад запослених на Департману за историју на Филозофском факултету у Нишу одвија се сагласно годишњем Програму научноистраживачког рада Факултета. Научноистраживачки рад подразумева рад на међународним, националним и интерним научноистраживачким пројектима, дистрибуцију и дисеминацију, односно презентацију резултата истраживања на научним скуповима националног и интернационалног карактера, публиковање научних радова, организацију јавних предавања, округлих столова и семинара, учешће у међународним пројектима и различите друге видове сарадње са међународним и домаћим установама.

Сви наставници и сарадници Департмана за историју су тренутно ангажовани на реализацији интерног пројекта под називом *Историјско наслеђе Балканског полуострва кроз векове (од антике до савременог доба)* који финансира Филозофски факултет у Нишу; 9 наставника и 3 сарадника је током 2019. године учествовао на укупно 6 пројеката Финансираних од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

На Департману за историју је запослено укупно 8 наставника, 3 сарадника са пуним радним временом и 3 предавача ван радног односа. Један наставник је у звању редовног професора, 4 наставника у звању ванредног професора, 3 наставника у звању доцент, 1 у звању асистента и 2 сарадника у звању истраживач-приправник. Предавачи ван радног односа запослени су у установама културе. Настојећи да осигура квалитет студијских програма и одговори на потребе тржишта рада, увећа могућности за приступачност, селекцију и индивидуализацију студија и систематски унапреди интернационализацију као кључни елемент осигурања квалитета, Филозофски факултет и, у оквиру Факултета, Департман за историју, константно преиспитује постојеће програме, иновира их и допуњује у складу са закључцима и препорукама Центра за унапређење квалитета.

Департман за историју је добио акредитацију за сва три нивоа студија и то:

Р.Б.	Студијски програми	Број студената	Дужина трајања	Број кредита	Година акредитације и број уверења
1.	ОАС историје	50	4 године	240 ЕСПБ	18.12.2008. (1. пут) 612-00-662/2008-04 04.07.2012. (2. пут) 612-00-00676/2013-04
2.	МАС историје	25	1 година	60 ЕСПБ	18.12.2008. (1. пут) 612-00-662/2008-04 12.12.2014. (2. пут) 612-00-00676/2013-04
3.	ДАС историје	3 (на 2 године)	3 године	180ЕСПБ	13.07.2012. (1. пут) 612-00-2862/2010-04 28.09.2018. 601-00-00027/4/2018-03 (2. пут)

Тренутно Департман за историју реализује наставу на мастер академским студијама и то:

Р.Б.	Студијски програми	Број студената	Дужина трајања	Број кредита	Година акредитације и број уверења
1.	МАС историје	25	1 година	60 ЕСПБ	12.12.2014. 612-00-00676/2013-04

Структура студијског програма МАС историје говори у прилог упорном залагању да се прате и задовоље потребе и трендови развоја тржишта рада и послодаваца за вискоквалификованим стручним кадром.

У креирању, изменама и допунама садржине студијског програма историје, Департман за историју следи процедуру утврђену за Филозофски факултет. Наиме, Филозофски факултет у Нишу има јасно утврђену процедуру одобравања и усвајања новокреираних студијских програма на нивоу Универзитета, а која пролази кроз четири „контролне фазе“ – (1) фаза предлагања или припремна фаза. У овој фази наставници и сарадници департмана креирају пројекцију структуре студијских програма и раде опис њима својствених стандарда. Када то учине Веће департмана предлаже иницијалну верзију студијског програма надлежним телима Факултета, (2) фаза утврђивања предлога на Наставно-научном већу Факултета. Чланови наведеног Већа разматрају предложену структуру студијског програма и о истој се изјашњавају формирајући коначни предлог студијског програма који се упућује надлежном телу Универзитета (3) фаза одобравања. У овој фази чланови Научно-стручног већа за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Нишу разматрају утврђене предлоге Филозофског факултета и своје мишљење упућују Сенату Универзитета, и (4) фаза усвајања. Сенат Универзитета у Нишу доноси коначну одлуку о усвајању студијског програма, потенцијалним допунама и евентуалним изменама. У случајевима измена и допуна већ акредитованих студијских програма, спроводи се иста процедура.. Предуслове за успешну реализацију студијских програма Факултет ствара сагласно препорукама за унапређење студијских програма датим од стране екстерних експерата, као и Комисије за унапређење квалитета Филозофског факултета која делује унутар истоименог Центра. Наведена Комисија два пута у току школске године спроводи евалуацију наставе, а на три године самоевалуацију студијског програма.

Измене и допуне студијског програма историје се заснивају на принципима Болоњске декларације. Исте морају подразумевати:

- актуелизовање и иновирање садржаја студијског програма и примену најновијих научних достигнућа и практичних резултата у погледу методике наставе;
- обогаћивање листе изборних предмета инкорпорирањем нових, популарних и за образовни профил неопходних предмета, чиме се повећава изборност за студенте;
- увођење нових обавезних предмета нужних за јачање квалитета студијског програма и квалитета стечених знања;
- логистичке измене распореда предмета по семестрима, чиме се даје адекватна основа припремања студената за предмете који следе у наредном семестру;
- легитимне промене у спецификацији већ постојећих предмета;
- допуњавање листе курсева страних (савремених и старих) језика што је од посебног значаја;
- проширивање листе педагошких, психолошких и методичких предмета који се нуде студентима на нематичним департманима.

Исходи образовања у оквиру студијског програма МАС историје произилазе из циљева образовања и заснивају се на исходима учења. По завршетку **другог нивоа студија - мастер академских студија** студенти стичу шира знања и потпуније разумевање у области студија што им омогућава да:

- обављају научни и истраживачки рад, разумеју историјске процесе и развој људске цивилизације кроз епохе, препознају, документују, класификују, архивирају, интерпретирају и разумеју сву комплексност међународних односа, функционисање дипломатије и државне полотике,
- активно примењују стечена знања у сврху популаризације и актуелизације историјских питања, да креира пројекте културних установа (музеја, галерија, библиотека, архива, центара културе), и да њима руководе и даље развијају свој научни профил у разним смеровима на широком пољу историјских студија.
- критички евалуирају утицаје савремених проблема и трендова у области историје, стечено знање и разумевање проблема самостално продубљују критичким мишљењем и константним радом на професионалном и академском усавршавању;
- интегришу стечена знања, решавају комплексне проблеме, те доносе процене на бази прибављених информација;
- идентификују релевантна истраживања, критички их разматрају и евалуаирају на одговарајући начин;
- реализују примењена истраживања: формулишу истраживачка питања или идентификују организациони проблем, планирају, дизајнирају и спроводе проучавања применом одговарајуће методологије, анализе података и извлачењем основаних закључака и на бази њих дају адекватне препоруке;
- осмишљавају сврсисходне и ефективне курикулуме и наставне стратегије на бази савремених теорија учења, педагогије и психологије;
- преиспитују социјалну и етичку оправданост и одговорност у примени стечених и нових знања у обављању послова у струци;
- демонстрирају одговарајући ниво експертизе у области студија, разумеју и дискутују о значају етичких стандарда унутар професије уопште а посебно у области усавршавања;
- успостављају ефикасан професионални однос са ужим и ширим радним

окружењем, примењују стечена знања и вештине у новом и непознатом окружењу, и ширим или мултидисциплинарним областима у пољу друштвено-хуманистичких наука;

- ефикасно користе технологију за професионални развој и унапређење сопственог рада, теже даљој и дубљој професионалној и академској надградњи у одабраној области и вишим нивоима студирања.

Исходи учења на индивидуалним предметима усаглашени су са исходима учења на студијском програму историје и базирају се на дескрипторима квалификација за сва три нивоа високог образовања у научним областима историјских, археолошких и класичних наука, као и на одговарајућем европском нивоу квалификација. Студијски програм Мастер академских студија историје је, сагласно општем услову о савремености и међународној усаглашености са савременим светским токовима у великом проценту (минимум 70%) усклађен по форми у структури са програмима (најмање 3 акредитована) интернационалног образовног простора, што илуструје наредна табела:

Р.Б.	МАС	Усклађеност	Web adresa
1.	МАС историје	Софиски универзитет св. Климент Охридски, Историчевски факултет	http://www.clio.uni-sofia.bg/BG/education.html#master
		Московски државни универзитет „М.В. Ломоносов“ , Историјски факултет, одељење за историју	http://www.hist.msu.ru/Stud/education.htm
		Универзитет Париз 7 „Дени Дидро“	http://www.univ-paris-diderot.fr/sc/site.php?bc=formations&np=INSCRIPTIONS?ND=896

Садржина студијског програма Мастер академских студија историје на Филозофском факултету у Нишу сасвим је усаглашена са одговарајућим одредбама *Закона о високом образовању*, *Статута Универзитета у Нишу* и *Статута Факултета*. Структура и основни елементи студијског програма историје сва три нивоа студија јасно су одређени у *Правилнику о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма*. Такође на нивоу Факултета постоје и посебни правилници, а узевши у обзир овај ниво студија Департман за историју усмерава се и строго придржава *Правилника о мастер академским студијама* којим се ближе одређује организација и реализација мастер академских студија, облици наставе, организација студија, напредовање студената, упис у наредну годину студија, провера знања и оцењивање студената на испиту, завршни рад и друга питања везана за наставу на Филозофском факултету. Споменуте стандарде и њима својствене правилнике прати *Стратегија обезбеђења квалитета* која за прву област праћења, обезбеђења и унапређења квалитета на Филозофском факултету управо наводи област студијског програма, и то у погледу усаглашености студијског програма са стандардима Националног савета за високо образовање, регионалним и европским програмима, савременим научним достигнућима у области студија; у погледу усаглашености исхода образовања и учења са компетенцијама сходно Закону о националном оквиру квалификација РС; у погледу радног оптерећења студената.

Процена студијског програма Мастер академских студија историје на Филозофском факултету у Нишу, његове структуре и наставних, анализа спецификације наставних предмета сваког студијског програма, као и правила и процедура према којима се одређени курсеви реализују и похађају, показују да они испуњавају све нужне стандарде њиховог квалитета, односно:

- укључују све законом дефинисане елементе;
- одликују се научним утемељењем и прате савремене светске токове и стање науке и струке у области студија;
- имају јасно и експлицитно дефинисану сврху и улогу у образовном систему – образовање студената за јасне, одрживе, тражене и актуелне професије из области друштвено-хуманистичких наука, при чему су програми усмерени ка стицању и развијању корисних и социјално потребних компетенција и квалификација, а које су хармонизоване са фундаменталним задацима и циљевима Филозофског факултета;
- имају јасно спецификоване и постављене циљеве усклађене са основним задацима и циљевима установе;
- омогућују студентима стицање и развој општих и предметно специфичних компетенција (критичког мишљења, управљања информацијама, решавања проблема, креативности и иновативности, комуникативности, културе и глобалног грађанства, колаборације, личног и професионалног развоја и благостања...) а које су у функцији квалитетног обављања стручне и научне делатности;
- задовољавају потребе друштва за свршеним студентима спремним за тржиште рада, професионалним и стручним, и који поседују поред осталог и истраживачке компетенције утемељене на најновијим теоријским и практичним знањима;
- одражавају потребе друштва за дипломираним студентима друштвено-хуманистичких наука широког знања и спектра практичних вештина у различитим областима;
- постигнута је равнотежа између смерница којим се описују национални стандарди студијског програма историје на Филозофском факултету са једне стране и све интензивнијег рада на усклађивању са европским образовним окружењем у погледу предавача, студената и тржишта рада са друге стране;
- курикулуми предвиђају листу и опис обавезних и изборних студијских подручја, односно предмета (минимум 30% на МАС), начин извођења студија и потребно време за извођење појединих облика студија, бодовну вредност сваког предмета исказану у складу са ЕСПБ, бодовну вредност мастер рада, предуслове за упис појединих предмета и групе предмета, начин избора предмета из других студијских програма, услове за прелазак са других, сродних студијских програма, критеријуме и услове преноса бодова, као и остала питања која су важна за извођење студијског програма;
- заступљеност различитих типова предмета на студијским програмима усаглашена је са стандардима: научно и стручно-апликативни око 70% и општеобразовне и теоријско-методолошке око 30% (МАС);
- курикулуми студија креирани су по угледу на европске стандарде у погледу одређених елемената: (1) услова уписа – завршене основне академске студије; (2) трајања и нивоа студија - мастер академске студије (1 година); (3) стицања дипломе - излазни профил дефинисан *Правилником о листи*

стручних, академских и научних назива (Службени гласник РС*, бр 30/2007, 112/2008, 71/2009 и 81/2010*) у области друштвено-хуманистичких наука; и (4) начина студирања - креирање флексибилног профила професионалне културе, то јест могућност за избор одређених предмета који студентима омогућују стицање кључних компетенција;

- оцењивање успешности студената базира се на континуираном праћењу њиховог рада, односно финална оцена за сваки наставни предмет изводи се из броја поена које студент стекне реализацијом предиспитних обавеза и полагањем испита. Максимални број поена које студент може да оствари на предмету је 100, а број поена које студент може да стекне испуњавањем предиспитних обавеза на различитим предметима износи од 30 до 70;
- кадровске могућности Департмана за историју (у смислу наставног кадра) су задовољене наставници и сарадници испуњавају законски прописане услове за наставни рад. Сви наставници који учествују у реализацији наставе на Департману за историју на Филозофском факултету у Нишу су у радном односу са пуним радним временом. Укупан број наставника и сарадника довољан је да покрије укупан број часова активне наставе
- студентима историје су доступне и друге могућности које Факултет обезбеђује, тј. потребни људски ресурси, просторне, техничке, библиотечке, информатичке потребе и др
- текуће припреме и рад на развоју студијског програма, садржаја наставних предмета и компетенцијских циљева у складу су са националном легислативом, актима Универзитета у Нишу, унутрашњим директивама и правилима Филозофског факултета, и сви актери (руководство факултета, наставници и сарадници и студенти) утичу на тај процес;
- студијски програм је у потпуности прилагодљив и отворен за иновативне приступе настави и учењу, обезбеђивање ефикасности, ефективности и рационаланости процеса студирања и пружа могућности за запошљавање, даље школовање, лично и професионално развијање студената.

Равнотежа између наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања успостављена је тако што су силабусом сваког наставног предмета дефинисане методе извођења наставе оријентисане ка учењу студената и систему оцењивања који је заснован на меривим исходима учења. Исходе учења сваког предмета дефинишу наставници, а надовезивање и хармонизација исхода појединачних предмета опредељују садржај и организацију наставног програма. Наставне методе и поступци провере знања утврђују се у односу на дефинисане исходе. Међузависност предмета одређује се предусловом, односно условљеношћу слушања и полагања појединих предмета.

Још један сегмент који је неопходно сагледати када је у питању квалитет студијског програма јесте усаглашеност система извођења наставе и оцењивања са циљевима и исходима образовања. Ова област одређена је правном регулативом којом Филозофски факултет ближе уређује појединости везане за реализацију наставе, полагање испита и систем оцењивања. Поред *Статута Факултета* ова област уређена је *Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту* (број 498/1-01-2, од 26.12.2007. године).

Ефикасна и ефективна реализација наставе на студијском програму историје Филозофског факултета у Нишу зависи од многобројних фактора. С обзиром на број уписаних студената, рад у групама је могућ чиме се обезбеђује интерактивност у

настави те и могућност активног учешћа у наставном раду сваког студента појединачно, израду семинарских радова, есеја и сл., праћених усменим излагањем на часу, развијање вештина критичког мишљења, као и сталне повратне информације о напредовању студената и савладавању наставне материје. Континуираним евалуирањем наставници и сарадници евидентирају и вреднују све активности студената на транспарентан начин. Дужност сваког наставника је да за предмет који реализује на почетку семестра јасно упозна студенте са садржајем који ће се обрађивати (иначе наведеним у силабусу), предиспитним и испитним обавезама захтеваним за тај предмет уз јасну назнаку кључних елемената оцењивања и вредности бодова које свака од активности носи. Такође, обезбеђена је и јавна доступност спецификације свих наставних предмета садржаних у студијском програму МАС историје и то њиховим објављивањем и редовним ажурирањем на Интернет страници факултета. На овај начин студенти поред усмене презентације предмета, могу садржај силабуса и његове основне елементе упознати и електронским путем. Оцењивање успешности студената врши се на основу интензивног и систематског праћењу њиховог рада. Финална оцена за сваки наставни предмет формира се на основу броја поена које студент стекне реализацијом предиспитних обавеза и полагањем испита (максимум 100 поена). Појединачни број поена које студент може да стекне испуњавањем предиспитних обавеза на различитим предметима износи од 30 до 70. Силабусом сваког наставног предмета специфициране су активности студената и број поена које носе. Укупан број поена на предмету укључује: (1) поене које студент стиче за различите врсте активности током наставе (у групном раду, дискусији, тумачењу грађе, припремама за часове...), (2) поене које студент стиче извршавањем осталих предиспитних обавеза предвиђених програмом предмета (на пример горе већ споменуте активности попут писања семинарских радова, есеја, колоквијума...), и (3) поене које студент стиче полагањем испита, при чему програми различитих предмета предвиђају различите начине полагања испита (писмени, усмени, практични; или њихова комбинација). Оцена која изражава успех студента на предмету заснована је на укупном броју поена које је студент стекао испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита а према квалитету стечених знања и вештина. Она изражава у којој је мери студент савладао исходе учења својим радом и ангажовањем у току семестра.

Настава на МАС историје реализује се према календару наставе који Факултет за сваку школску годину планира и креира. Исти се на Наставно-научном већу анализира и проверава за сваки наставни предмет, евентуално допуњава и модификује у складу са потребама или променама наставног кадра свих студијских програма, али и броја студената опредеених за изборне предмете на студијском програму. Приликом формирања плана ангажовања и реализације наставе поштује се принцип оптерећености наставника и сарадника. Распоред одржавања наставе утврђује се пре почетка сваке школске године а усваја се и годишњи план испита за све студијске програме на факултету.

Горе споменути систем бодовања утврђен је за сваки предмет и према јединственој методологији. За сваки силабус наставници су исказали радно оптерећење студената бројем сати потребних за савладавање програма и бројем страница обавезне литературе а које су рачунали по формули ЕСПБ = 25-30 сати рада. На пример, предмет са 8 ЕСПБ подразумева оптерећење студента од минимум 200 сати рада студента на активностима којима наставници директно руководе, у

самосталном раду, на обавезној стручној пракси, припремама за проверу знања и на самој провери знања, као и другим ненаведеним активностима. Уколико се предмет реализује са недељним фондом часова 2+2 (2 часа предавања и 2 часа вежби) то значи да ће студент провести 60 сати на настави (4 часа недељно х 15 недеља у семестру), док ће преосталих 140 сати провести у осталим активностима (читању литературе, анализирању историјских извора и истраживању грађе, изради домаћих задатака у виду писања семинарских радова, есеја и приказа, састављању презентација). Говорећи о обиму литературе, у наведеном случају оптерећење студента за 140 сати учења ван наставе не би смело да пређе литературу обима већег од 840 страница с обзиром на усклађеност са европским стандардом према коме један сат рада не сме прећи више од 6 страница литературе. Ипак, у случају Филозофског факултета на неким департманима било је нужно извршити одређена оправдана одступања од ове формуле и њена прилагођавања у смислу повременог растерећивања студената или редукције садржаја када се процени потреба за тим.

Као критеријум напредовања и квалитета студената добро је сагледати и њихову пролазност на испитима у оквиру МАС историје. У обзир се узимају појединачни индикатора попут: дужине студирања, просечне оцене дипломираних студената и просечне оцене студената на испитима. Предности новог система студирања огледају се у значајној смањењу дужине студирања на студијском програму историје. Такође, анализом треба обухватити индикатор успеха ученика, као што је просечна оцену дипломираних студената у току студија. Поређењем са претходним годинама, посебно са годинама из претходног акредитационог циклуса, може се рећи да су резултати у великој мери слични. Однос ових показатеља на МАС историје приказан је у табелама 4.1-4.3.

Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената **МАС историје** (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма. Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30. 09.) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године.

*Степен студија	2018/19.			2017/18.			2016/17.		
	уписани	диплом.	%	уписани	диплом.	%	уписани	диплом.	%
ОСС									
ССС									
МСС									
ОАС-ДХ									
МАС-ДХ	42	24	57,14	45	13	28,88	36	22	61,11
ИАС									
САС									
ДС-ДХ									

Укупно									

* раздвојити степене студија по пољима (нпр. ОАС – ДХ, ОАС – ТТ, ОАС - ИМТ)

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године. Овај податак се добија тако шт се за студенте **МАС историје** који су дипломирали до краја школске године (до 30.09.) израчун просечно трајање студирања. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

*Ниво студија	2018/19.		2017/18.		2016/17.	
	Број дипломираних	Просечно трајање студија	Број дипломираних	Просечно трајање студија	Број дипломираних	Просечно трајање студија
ОСС						
ССС						
МСС						
ОАС-ДХ						
МАС-ДХ	24	2,00	13	2,23	22	2,77
ИАС						
САС						
ДС-ДХ						
Укупно						

* раздвојити нивое студија по пољима (нпр. ОАС – ДХ, ОАС – ТТ, ОАС - ИМТ)

Филозофски факултет у Нишу има утврђене поступке за одобравање, праћење и контролу програма студија. Прописано периодично разматрање и процењивање како структуре, тако и садржаја и исхода студијског програма спроводе Већа департмана и Комисија за унапређење квалитета Филозофског факултета водећи се Стандардима прописаним од стране Националног савета за високо образовање. Анализа и евалуација квалитета студијских програма у овом циклусу самовредновања обухватила је неколико аспеката:

(1) усаглашеност структуре, садржаја и исхода студијских програма са званично утврђеним стандардима за акредитацију Националног савета; доступност и јавност информација о структури, садржају, циљевима и исходима студијских програма;

(2) усаглашеност исхода учења са предметима унутар студијског програма у погледу компетенција и квалификација које студенти стичу завршетком студијског програма; спецификовање начина евалуације знања и вештина студената у складу са описаним исходима учења;

(3) усаглашеност структуре ЕСПБ бодова и реалног радног оптерећења студената;

(4) успешност и напредовање студената; квалитет студената; услови за упис нових студената и квалитет нових студената; и

(5) могућност даљег школовања и запошљавање свршених студената.

Још један од индикатора квалитета студената јесте и њихова мобилност и боравци на страним високошколским установама. У том погледу незаобилазно је учешће Филозофског факултета на Еразмус+ пројектима, на којима је боравило двоје студената историје током 2017. године. Позитивне повратне информација и квалитетна образовна искустава говоре у прилог да треба мотивисати студенте на интензивније учешће у оваквим активностима. Чини се да би број студената укучених у програме размена и мобилности можда би већи да није присутних језичких баријера и њиховог скромног познавања страних језика.

Процењивање наведених аспеката квалитета студијског програма обављено је анализирањем информација и података прикупљених на бази евиденције стручних служби Факултета, извештаја стручних тела и органа Факултета, и спроведеним анкетирањем студената и свршених студената. Анализу и процену вршили су наставници и сарадници у стручним органима факултета, већа департмана који реализују студијске програме и Комисија за унапређење квалитета. Учешће студената у осигурању и процени квалитета студијских програма је постигнута њиховим чланством у Комисији за унапређење квалитета, односно Центру за унапређење квалитета и осталим телима за осигурање квалитета. Одређене активности које се тичу квалитета програма предузимају се и у оквиру Студентског парламента (дискусије, предлагање мера за унапређења квалитета, анализирање ефикасности студирања, подстицање научноистраживачког рада...)

Мере и поступци спровођења контроле студијског програма се врше кроз: евалуирање студената на почетку сваког семестра а које је у надлежности Центра за унапређење квалитета у коме значајну улогу играју представници студентског Параламента, као и кроз примену *Правилника о мастер академским студијама* (https://www.filfak.ni.ac.rs/preuzimanje/send/4-pravilnici/76-pravilnik-mas), *Правилника о условима наставка студирања у складу са Законом о високом образовању* (https://www.filfak.ni.ac.rs/preuzimanje/send/4-pravilnici/91-pravilnik-nastavak-studija), и *Правилника о стручној пракси у васпитно-образовним установама* (https://www.filfak.ni.ac.rs/preuzimanje/send/4-pravilnici/79-pravilnik-np-studenata),

О континуираном раду на обезбеђивању квалитета студијских програма говори и низ активности које се проводе унутар Департмана за историју Филозофског факултета у Нишу. Департман је заслужан за потписивање споразума о сарадњи између Филозофског факултета у Нишу и Института за савремену историју у Београду, октобра 2019. одине. Тим споразумом, сарадници Института стоје на располагању нашим студентима мастер академских студија за помоћ приликом истраживања грађе за писање мастер радова. Студенти могу бити ангажовани и у оквиру истраживачких пројеката које Институт спроводи. Студенти су укључени и у промотивне активности Департмана које се спроведене у средњим школама у Србији, где као дипломирани историчари студенти другог нивоа студија најбоље могу будућим студентима пренети своје утиске о студирању на ОАС историје.

Услови и поступци који су неопходни за завршавање студија и добијање дипломе одређеног нивоа образовања су дефинисани и доступни јавности, нарочито у електронској форми, и усклађени су са циљевима, садржајима и обимом акредитованих студијских програма. Услови и поступци за упис и завршавање студија, као и стицање дипломе одређеног нивоа образовања, јасно су дефинисани, поред Правилника о основним, мастер и докторским академским студијама навести

и: *Правилником о полагању пријемног испита и упису кандидата* бр. 286/1-6-01 од 3.10.2018. (Прилог),

Циљеви и исходи студијског програма: Студенти који стекну звање мастер историчара стичу способности бављења научним и истраживачким радом, разумевање историјских процеса и развој људске цивилизације кроз епохе. Студенти могу да препознају, документују, класификују, архивирају и интерпретирају и разумеју сву комплексност међународних односа, рад дипломатије и државне политике из једне историјске епохе и области за коју се уже специјализују у оквиру историјске науке. Описи исхода учења садрже се у примени знања у пракси, у развоју комуникационих способности и спретности, овладавању методама, поступцима и принципима истраживања. Студент је оспособљен да решава конкретне проблеме уз употребу научних метода и поступака, да повезује знања из различитих научних области и да их примењује у струци.	1. Методологија научно-истраживачког рада. 2. Институционална, друштвена и културна историја позног римског Царства. 3. Источни Медитеран у средњем веку. 4. Антички градови, комуникације и царске задужбине на тлу Србије. 5. Балкан у позном средњем веку, 12-16. век. 6. Политички и друштвени развитак српских земаља у средњем веку. 7. Источно питање

SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
***** Студијски програм мастер академских студија историје је акредитован у законом предвиђеним роковима +++ * На студијском програму мастер академских студија историје, постоји усаглашеност садржаја и циљева студијских програма са очекиваним исходима учења +++ * Наставне методе оријентисане су ка учењу исхода учења.+++ * Циљеви студијског програма мастер академских студија историје су усклађени са циљевима учења +++ *Усаглашеност оптерећења ЕСПБ са активностима учења нужним за постизање жељених исхода процеса студирања **+++** ***** Расподела обавезних и изборних предмета је уравнотежена, док радно оптерећење студената не прелази максимални оквир Успостављена је равнотежа између кључних	* Анкетирање послодаваца чији су запослени дипломирали, на неком нивоу студија, на Департману за историју Филозофског факултета у Нишу ++ * Факултет још увек нема довољно развијену повезаност са дипломираним студентима ++ * Систем добављања информација од послодаваца о компетенцијама дипломираних студената историје није довољно развијен ++ * Развијање програма мобилности студената ++ * Подстицање боравка страних студената на Филозофском факултету +++ * На студијски програм историје, на свим нивоима студија, кандидати из централних делова Србије не уписују често, студената из иностранства и региона скоро да нема ++

предмета на студијском програму историје, по годинама, на свим нивоима студирања +++ * Исходи учења су усаглашени са очекиваним компетенцијама које стичу свршени мастер студенти. +++ * Након завршених мастер студија, студенти су способни за функционалну примену стечених знања и вештина. +++ * Свршени мастер историчари укључени су у мрежу наставника, у сврху обављања методичке праксе актуелних студената.++ * Адекватно и континуирано вредновање предиспитних обавеза омогућује наставном особљу Департмана за историју објективнију слику о усвајању исхода учења +++ *Међусобна усаглашеност исхода учења и компетенција свршених студената оцењује се на основу показатеља квалификација +++ * Систем оцењивања заснован је на мерењу исхода процеса учења ++ **Висока оспособљеност наставника и сарадника за функционалну интеграцију знања и вештина +++ * Континуирано перманентно осавремењивање студијског програма историје на свим нивоима студија +++ * Изражена заинтересованост кандидата за студијски програм историје на свим нивоима студија ++ * Развој и примена поступака за праћење квалитета студијског програма историје на свим нивоима студија +++ * Квалитетно осмишљен студијски програм доприноси пријави већег броја кандидата за упис на студије што даје прилике за селекцију квалитетнијих кандидата ++ * Потпуна доступност информација о завршном раду на свим нивоима студија +++ * Сва усвојена документа о студијском програму историје за све нивое студија, доступна су на званичној интернет страници факултета +++ * Реално је процењен број потенцијалних студената за који је студијски програм историје акредитован на свим нивоима студија +++ * Квалитет студената Департмана за историју, чини их конкурентним на	* На првом нивоу студија (Основним академским студијама историје) забележен је случај непопуњавања свих акредитованих места у првом уписном року. ++ * Недовољна заступљеност стручне праксе (у вези са ставком 3 ове рубрике) +++ * Присутна је демотивисаност студената да конкуришу за програме размене студената, због постојања језичких баријера или недостатка финансијских средстава ++ * Мали број студената који користе програме мобилности за боравак на Филозофском факултету +++ * На Департману за историју, на свим нивоима студија, не постоји могућност праћења курсева на страном језику. +++

програмима стипендирања и финансијску подршку за слушање семестра у иностранству ++	
Могућности	Опасности
***** Умрежавање Департмана за историју са професионалним/стручним удружењима ++ * Праћење професионалног развоја бивших (дипломираних) студената ++ * Јачање континуиране сарадње са бившим студентима Департмана за историју +++ * Континуирано и организовано прикупљање података о индивидуалним активностима наставника и сарадника на пољу унапређења квалитета наставе +++ * Израда плана мера које би допринеле оптимизацији дужине студирања у складу са програмом ++ * Узимање у обзир ставова свршених студената и послодаваца у случају могућих будућих промена студијских програма ++ * Организовати извођење стручне праксе сходно потребама струке +++ * Увести учење страних језика (у првом реду светских), од почетних нивоа знања језика, у изборне блокове од самог почетка студија историје ++ * Јачање мотивације студената на Депатману за историју за активни приступ предметима са других департмана, превасходно оних који су по структури сродни или усмерени на стицање педагошких, психолошких и методичких компетенција ++ * Привући већи број студената кроз промотивне активности на студијски програм историје +++ * Факултет поседује капацитете за укључивање у програме мобилности студената историје и сродних дисциплина, како би био атрактиван студентима истих из земаља окружења и из иностранства +++	* Додатно и накнадно оптерећивање стручних служби административним пословима ++ * Економска криза и неадекватна материјална ситуација ограничавају избор студијског програма сходно финансијској ситуацији ++ * Пратећи логистички и институционални проблеми у вези са радом у оквиру Универзитета, као носиоца међународне сарадње и мобилности студената + * Изостајање адекватне финансијске подршке од стране државе за одређене активности повезаних са мобилношћу студената ++ * Недовољна мотивисаност редовних, нарочито дипломираних студената да искажу своја мишљења и запажања у вези са квалитетом студијског програма историје, на свим нивоима студија ++ * Недовољна мотивисаност послодаваца да искажу своја мишљења о компетенцијама знањима, вештинама и способности практичне примене стечених знања и вештина) дипломираних студената ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 4:

Измењен и допуњен програм мастер академских студија, настали су као резултат сталног критичког преиспитивања постојећих наставних програма и као израз настопјања Филозофског факултета и Департмана за историју да достигне највиши ниво квалитета студијских програма и компетенција дипломираних студената. Међутим, још увек постоји простор у коме је могуће конструктивно и креативно деловати и даље се развијати у смеру

- проширивања инфраструктуре за прикупљање повратних информација од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање и других одговарајућих стручних организација и удружења о компентентности дипломираних

студената;

- континуираног рада на усавршавању квалитета наставе, уз уважавање мишљења послодаваца, редовних и дипломираних студената;
- унапређивања и развијања програма мобилности студената јачањем постојећих сарадњи и уговарањем нових партнерских односа;
- интензивирања објективног бодовања ваннаставних активности студената са циљем њиховог мотивисања;
- прецизног дефинисања мерљивих, проверљивих и објективних показатеља квалитета докторских студија.

Показатељи и прилози за стандард 4:

Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи од 2011. године са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године

Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма. Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30. 09.) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30.09.) израчуна просечно трајање студирања. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијког програма и постигнутим исходима учења.

Прилог 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

Кроз интерактивну наставу, обезбеђује се квалитет наставног процеса. Наставници и сарадници својим професионалним радом, што подразумева и поштовање планова рада по предметима. У случају да се квалитет наставе опадне, испитују се разлози због чега је до тога дошло, а потпом се предузимају и потребне мере да се поправи стање. Питања квалитета наставног процеса су регулисана Статутом, правилницима, као и Стратегијом обезбеђивања квалитета. Основни сегменти обезбеђивања квалитета у области наставног процеса су: организација и реализација наставе, методе у настави, оцењивање студената у оквиру предиспитних обавеза и на испиту, и професионалност и етичност у раду (https://drive.google.com/drive/folders/1zCSM8eVhnINT6hIN-BCtry1UgwFOEfdw).

На почетку сваког семестра утврђује се распоред часова и доноси се план извођења наставе. Под распоредом часова подразумевају се предавања, вежбе, недељне консултације наставника и сарадника, које све морају бити усклађени са потребама студената. Број часова у току радног дана и радне недеље јесте један од критеријума под којим се саставња распоред часова. У остале критеријуме спадају и усклађеност распореда часова предавања и вежби, усклађеност распореда часова са бројем студената по групама, као и рационално коришћење кадровских, материјално-техничких и просторних капацитета Факултета. Распоред часова се објављује на интернет презентацији Факултета (https://studenti.filfak.ni.ac.rs/nastava/raspored-casova) и на огласним таблама департмана на факултету почтком сваког сесестра, чиме се студенти на време информишу о предвиђеном распореду. Термини консултација наставника и сарадника се такође објављују и редовно ажурирају на сајту Факултета (преко линкова за наставно особље на појединачним департманима факултета (https://www.filfak.ni.ac.rs/nastavno-osoblje/istorija), а пракса је и да се објаве на вратима кабинета саваког наставника или сарадника. Годишњи распоред полагања испита се сачињава и објављује на интернет презентацији Факултета (https://studenti.filfak.ni.ac.rs/ispiti/rasporedi) и огласним таблама, на почетку академске године. На основу одобрења продекана за наставу и уз поштовање принципа померања испита унапред (на каснији термин), могуће је променити распоред полагања испита о чему се студенти благовремено обавештавају. Обавезе наставника и сарадника у наставном процесу на мастер академским студијама дефинисане су *Правилником о мастер академских студијама*. Правилник је доступан на https://www.filfak.ni.ac.rs/preuzimanje/category/4-pravilnici.

Настава на Департману за историју се одликује високим нивоом интерактивности, тј. повезивањем теоријске наставе и рада на релевантној грађи и активном улогом студената у наставном процесу. Силабусима појединачних предмета предвиђене су различите интерактивне и практичне активности студената попут израде и излагања семинарских радова и есеја, рада на историјским картама и изворима, аргументоване дискусије о појединим историјским проблемима и др.,што се све може одвијати на појединачном или групном нивоу и путем рада у паровима. Висок ниво мотивисаности студената за интеракцију у настави и израду ових задатака велики значај има и чињеница да ове активности спадају у предиспитне обавезе.

У спровођењу наставног процеса, Департман за историју, на мастер академским студијама следи политику јавности и транспарентности и благовремене доступности потребних информација. Силабуси свих наставних предмета доступни су на сајту Филозофског факултета преко линка https://drive.google.com/drive/u/0/folders/1o1eONc4JTNbH3A_D6x_7AKD6M9JaTgzq. Сви предметни наставници су дужни да у личној комуникацији студентима, на почетку семестра, учине доступним и темељније приближе план рада (силабус) у коме су спецификовани следећи подаци:

- Назив и статус предмета, фонд часова, број ЕСПБ, семестар у коме се предмет слуша, имена наставника и сарадника који изводе наставу на датом предмету, услове за слушање курса и полагање испита;
- Садржај и структуру предмета;
- Циљеве и исходе предмета;
- План и распоред извођења наставе и вежби по наставним недељама;

- Опис предиспитних активности;
- Начин оцењивања предиспитних активности и испита;
- Списак обавезне и допунске литературе.

С обзиром на обавезност поштовања процедура и различитих поступака када је у питању акредитован програм, свака измена у њему повлачи одређен след корака. Примера ради, у уочавању потребе да се изврши нека крупнија измена у курикулуму или појединим силабусима МАС историје неопходно је да се исте размотре на већу департмана. Након тога, се предложене измене упућују Наставно-научном већу на усвајање. Департман за историју када је у питању ниво мастер академских студија историје носи одговорност када је у питању организација наставе по групама али која мора бити у складу са предвиђеним стандардима акредитације али и за адекватну и компетентну кадровску покривеност наставе (наставницима и сарадницима) посебно у случајевима одсуства наставника и сарадника зарад стручног усавршавања, учешћа на различитим конференцијама националног и интернационалног значаја, али и у другим случајевима попут боловања услед болести, порођаја или других неочекиваних догађаја попут смртних случајева. Такође, Веће департмана које чине сви наставници и сарадници ангажовани за реализацију наставе на овом студијском програму сносе одговорност и за регуларну реализацију наставе и праћење њеног тока.

Квалитет наставе и успешност њене реализације према утврђеном плану рада, као и квалитет наставног процеса на сваком појединачном предмету редовно се прати евалуирањем студената. Процена студената која се тиче квалитета наставе на сваком појединачном предмету врши се на крају сваког семестра. На тај начин добијају се подаци неопходни за процену квалитета ове области и свих сегмената њоме обухваћених. Након добијања резултата, Комисија за унапређење квалитета унутар Центра за унапређење квалитета процесуира добијене податке и сачињава јединствени извештај који доставлја на разматрање декану, продеканима, оцењиваним наставницима и сарадницима појединачно и већима департмана. Овај извештај доставља се декану, продеканима, оцењиваним наставницима и сарадницима појединачано. Тамо где су идентификовани недостаци или пак слабе оцене, пад оцена у односу на претходне евалуације, потребно је посебно анализирати. Такође, у случају жалби студената или пак коментара који нису прихватљиви нити академски пожељни а тичу се реализације наставе или пак квалитета предметног наставника неопходно је обавити разговор са предметним наставником, што чини Управа факултета како би се скренула пажња на оне елементе који се издвајају према рангу оцене, те и заједничког конструктивног оосмишљавања за увођење промена које ће ићи у прилог квалитета и отклањања недостатака у настави. Онда када се чини нужним Комисија за унапређење квалитета може дати предлог корективних мера за које процени да би биле ефективне за отклањање уочених слабости или пак недостатака.

Током пролећног семестра школске 2019/2020. године Депатман за историју као и сви остали депатман се нашао пред изазовом да организује наставу на даљину у време ванредног стања проглашеног због пандемије Корона вируса. Због структуре програма на мастер академским студијама историје, у пролећном семестру студенти нису имали предмете из којих су служали наставу, већ су радили на истраживању и

писању својих мастер радова. Сви професори су били доступни за консултације својим студентима преко електронским путем, дописивањем преко мејл адреса или уживо разговором путем Meet апликације. Студенти су преко анкете, добровољно и анонимно, изјашњавали се о квалитету спроведених наставних активности, чији су резултати узети у разматрање. Ово представља значајно искуство за припрему за јесењи семестар школске 2020/2021. године услед велике вероватноће да ће се настава организовати овим путем.

Садржаји курикулума студијских програма који се на Департману за историју Филозофског факултета у Нишу реализују на мастер академским студијама одговарају постизању дефинисаних циљева и исходима студијског програма. Сви предмети на мастер академским студијама историје су једносеместрални. Као репрезентативни пример, приложен је пример силабуса једног наставног предмета који реализује више наставника на Депатманау за историју, док су све релевантне информације за ближе упознавање са студијским програмом или појединачним предметима доступне на горе наведеним интернет адресама.

Табела 5 Спецификација предмета

A.

Студијски програм/студијски програми: Историја
Врста и ниво студија: мастер академске студије
Назив предмета: Политички, друштвени и културни живот Срба у модерно доба
Наставник (Презиме, средње слово, име): Недељковић Д. Славиша, Ђорђевић З. Милош; Пешић Д. Мирослав, Антић Д. Дејан **Сарадник:**
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов:
Циљ предмета Упознавање студената са догађајима у европској и светској историји од завршетка Првог светског ра рата до краја хладноратовског периода и распада СССР почетком деведесетих година XX века (Пари мировна конференција, Версајски систем, Лига народа, регионални пактови, револуционарни покре феномен вође и државника у европској и светској политици, политичке идеологије, политич дипломатска жаришта, економске кризе, избијање Другог светског рата, фашистичке агресије, рат операције у Европи, Африци, Пацифику, кључне битке, међународне савезничке конференц нирнбершки процес и денацификација Немачке, настанак ОУН, хладни рат и блоковска подела све национално ослободилачки и револуционарни покрети, нова кризна жаришта, покрет несврстаних, н технологије, загађење природе и еколошки покрет, крај биполарности, процес глобализације, друштве мисао XX века)
Исход предмета Схватити кључне догађаје европске и светске историје од Париске мировне конференције до кр биполарног поретка почетком деведесетих година XX века како би се разумели узроци проц дезинтеграција али и интеграција и глобализације
Садржај предмета *Теоријска настава* 1.Срби у Османском царству од 15. до 18. века 2. Српска православна црква од обнове до укидања 1557-1776. године 3. Реформе Селима III у Београдском пашалуку: пут ка револуцији 4. Први српски устанак Други српски устанак и борба за остваривање унутрашње аутономије 6. Кнежевина Србија 1830 – 1878. године 7. Владавина краља Милана Обреновића 8. Развој парламентаризма у Србији 9. Владавина Александра Обреновића 10. Србија 1903 – 1914. године 11. Србија у Првом светском рату 12. Југословенски народи 1918 – 1945. 13. Југословенски народи 1945 – 1990. 14. Друштвена мисао на југословенским просторима 1918 – 1990. године 15. Културне прилике 1918 – 1990. године *Практична настава:**Вежбе,** Други облици наставе, Студијски истраживачки рад.* СИР - Упознавање са

корпусима грађе релевантним за овај период. Резултате својих истраживања студенти ће саопштити у форми есеја, који ће представљати припрему за рад са грађом током израде завршног рада.				
Литература 1. Историја српског народа, III – VI,1,2 ; Београд 1993. 2. М. Екмечић, Стварање Југославије 1790 – 1918, I-II, Београд 1997. 3. Б. Петрановић, Историја Југославије 1918 – 1988, I-III, Београд 1988. 4. Љ. Димић, Културна политика Краљевине Југославије 1918 – 1941, I-III, Београд 1997.				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 1	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Компаративна, Аналитичка, Синтетичка				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	**поена**	Завршни испит	*поена*	
активност у току предавања	**10**	писмени испит		
практична настава		усмени испит	*60*	
колоквијум-и		……		
семинар-и	**30**			

Као што се из из приложеног види, садржаји наставних предмета су усаглашени са циљевима предмета и исходима учења. Методе извођења наставе и начин оцењивања знања кроз предиспитне обавезе и завршни испит, такође су усклађени са дефинисаним циљевима предмета и исходима учења. На приказаном примеру може се уочити да је пропорција различитих типова наставе (предавања, вежбе), уравнотежена у односу на циљеве студијског програма и исходе учења. Студијски програм историје образује студенте за бављење струком историчара (са областима знања из историје, археологије и класичних наука), у основним и средњим школама, музејима, библиотекама, архивима, установама културе и сл., а на докторксим студијама и за научноистраживачки рад у области историјске науке. Сврха студијског програма историје јесте и да пружи основу студентима за самосталан рад са литературом и историјском грађом, за препознавање и одвајање релевантне од нерелевантне литературе, самостално организовање наставног процеса у основним и средњим школама, пројеката и програма изложби, поставки и других активности у горенаведеним установама, за самостално закључивање на основу историјских података и сагледавање „процеса дугог трајања“, а на нивоу докторских студија и за организовање и извођење самосталних истраживања и саопштавања резултата самосталних истраживања, утврђивања и вођења пројеката и програма истраживања и др., о чему су све ближе информације доступне на поменутим интернет адресама департмана.

Кроз различите активности предвиђене планом рада Центра за унапређење квалитета (https://www.filfak.ni.ac.rs/organizacija/centar-za-unapredjenje-kvaliteta), Центра за образовање наставника (https://con.filfak.ni.ac.rs) и Центра за професионално усавршавање наставника (https://www.filfak.ni.ac.rs/organizacija/centar-za-profesionalno-usavrsavanje), програмима мобилности наставника (https://www.filfak.ni.ac.rs/organizacija/kancelarija-za-medjunarodnu-i-medjuinstitucionalnu-saradnju), националним и међународним пројектима, перманентно подстиче стицање активних стручних компетенција наставника. Као

форме ових активности, заступљени су стручни и научни семинари, научни скупови и округли столови, објављивање и адекватне промоције књига, гостовања еминентних професора, предавања по позиву, студијски боравци особља Департмана за историју на другим сродним установама у земљи и иностранству и личности са других сродних институција у земљи и иностранству на Департману за историју Филозофског факултета у Нишу и сл. Уз све наведено, Филозофски факултет учествује, такође и у контроли квалитета наставног процеса, чији се резултати прикупљају, усвајају и објављују у Годишњем извештају о раду Комисије за обезбеђивање квалитета (Прилог), Годишњем извештају о раду Филозофског факултета (Прилог), Годишњем извешају о научноистраживачком раду (Прилог). У склопу активности Факултета на овом пољу, израђују се и План активности за наредну школску годину (Прилог) и исти се усваја на седници Наставно-научног већа. Питања везана за доступност плана реализације наставних и других активности предвиђених студијским програмима у надлежности су продекана за наставу, Комисије за унапређење квалитета и шефа Службе за наставу и студентска питања. Све релеватне информације благовремено се објављују на интернет страници Факултета (http://www.filfak.ni.ac.rs/) и доступне су преко линкова студијског програма, распореда часова, испита или важних обавештења са почетне стране интернет презентације Филозофског факултета Универзитета у Нишу. У сарадњи са шефом Службе за наставу и студентска питања, продекан за наставу прати регуларност реализације наставе на свим нивоима студија и ажурност информација доступних преко интернет странице Факултета, а по потреби и предузима корективне мере.

SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	**Слабости**
* Наставници и сарадници Департмана за историју поседују висок степен научно-стручне компетентности за квалитетно обављање посла +++ * Све информације о терминима и плановима реализације наставе и консултација, распореду полагања испита објављени су на интернет страници Факултета +++ * На мастер академским студијама, посебно је изражен квалитетан менторски рад са студентима. +++ * Методе наставног рада усаглашене су са дефинисаним исходима учења ++ * Наставни рад на мастер академским студијама се заснива на интерактивном учешћу студената у наставном процесу ++ * Информације о студијском програму, плану и распореду наставе доступне су на огласној табли и сајту Факултета и уредно се ажурирају, транспарентне су	* Одржавање консултација наставника и сарадника се не прати и не контролише редовно ++ * Незаинтересованост студената за похађање консултација у данима када немају наставу датог предмета или дан предавања није дан непосредно пре или после наставе ++ * Недовољна посвећеност дела наставног особља организовању ваннаставних активности за студенте и промоције историје као науке ++

и пружају јасне и прецизане актуелне информације +++ * Системски се прати квалитет наставе и предузимају се корективне мере за његово унапређење +++	
Могућности	**Опасности**
* Континуирано и систематско усавршавање наставника и сарадника у области теоријско-методолошких, педагошких и дидкатичко-методичких компетенција +++ * Унапређивање стања у области учења на даљину ++ * Опремање учионица савременим средствима за рад и за усавршавање метода које у наставни ++ * Унапређивање сарадње са образовним институцијама, институтима и домаћим и иностраним културним центрима, из које би као резултат проистекло и побољшање квалитета наставног процеса +	* Недостатак финансија за модернизацију наставног процеса и адекватну подршку процесу реформе ++ * Потреба за системским решењем питања *Стручне праксе* чији се обим према новим стандардима за акредитацију утростручује +++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 5:

На основу изложеног, констатује се да Департман за историју Филозофског факултета Универзитета у Нишу испуњава све критеријуме Стандарда 5, с тим да ће у наредном периоду наставити да унапређује систем обезбеђења квалитета, нарочито квалитета наставе, имајући у виду наведене слабости и опасности приказане у SWOT анализи. Сходно томе, могли би се издвојити неки кључни задаци и активности:

- Како би се унапредио квалитет наставног процеса на МАС историје а како је и уочена и сама потреба наставника и сарадника да унапређују свој педагошки рад, добро је у будућности посветити више пажње њиховом проефсионалном обликовању у педагошком, психолошком и дидактичко-методичком погледу. У том смислу, разноврсност семинара и едукација као и ангажовање у различитим пројектима кроз које би стеклу неопходна знања и вештине, нужно је организовати на нивоу установе. Ово посебно добија на значају ако се има у виду да се на ФФ факултету образују будући психолози и педагози, те би значајну подршку и допринос у том погледу могли да дају наставници ангажовани на Департману за педагогију и Департману за психологију..

- Комисија за унапређење квалитета ће у наредном периоду тежити ка усавршавању процедура за праћење и вредновање квалитета наставног процеса.

- Наставиће са са праћењем квалитета наставног процеса у сва три утврђена аспекта: квалитет реализације наставног процеса у складу са плановима; у домену наставних садржаја и метода, а у складу са утврђеним исходима учења и циљевима предмета, и квалитет вредновања знања и постигнућа студената кроз предиспитне обавезе и испите.

- Радиће се и на континуирном подстицању студентата да преко Студентског парламента и Студента продекана, активније учествују у осмишљавању и

организовању студнетског анкетирања, и то у свим фазама процеса.
Показатељи и прилози за стандард 5: **Прилог 5.1.** Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса **Прилог 5.2.** Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе. **Прилог 5.3.** Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентно усавршавање и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.
Правилником о стандардима и поступцима обезбеђења квалитета (Прилог) дефинисани су и поступци у обезбеђивању квалитета који се односе на личне, педагошке научне и стручне компетенције. Тих поступака придржава се и Департман за историју. Оне се састоје у вођењу адекватне кадровске политике, тачном дефинисању и поштовању критеријума у избору наставника и сарадника, праћењу и подстицању научноистраживачког и стручног рада и развијању и усавршавању педагошких и методичких компетенција наставника и сарадника. Установа је дужна да пружи адекватну Подршку развојним капацитетима наставника и сарадника омогућава установа кроз квалитетно, стимулативно и повољно академско окружење и обезбеђивњу адекватних финансијских услова за њихово усавршавање. Поменути се остварује путем благовременог и ажурног информисања о могућностима за професионални раст и развој наставника и сарадника у виду стручног усавршавања (актуелни конкурси, прилике за коришћење стипендија и других потенцијалних материјалних ресурса, одржавање научних и стручних скупова и конференција) у земљи и иностранству. Прибављање адекватне, савремене и квалитетне научне и стручне литературе, и отворени приступ савременим електронским базама података као и развијање могућности за коришћење савремених информационо-комуникационих технологија јесу битан предуслов за усавршавањем компетенција наставника и сарадника. Квалитет наставника и сарадника се постиже и иницирањем и ширењем сарадње са сродним научноистраживачким институцијама на националном и интернационалном образовном простору, као и одобравањем одсуства са наставе ради професионалне надоградње или стручног и научног усавршавања. Наставници и сарадници су у прилици да посећују, бораве, учествују на научним и стручним конференцијама у земљи и иностранству и да одржавају предавања по позиву и гостујућа предавања. У складу са кључним елеметнима *Кодекса професионалне етике Универзитета у Нишу* (Прилог), а имајући у виду да квалитет наставног процеса умногоме зависи од реализатора наставе лично, *Правилник о стандардима и поступцима обезбеђења квалитета* је ставо нагласак на одређене личне квалитете наставника и сарадника, значајне за квалитет наставног и научног рада на Факултету, где су посебно истакнути коректност, праведност и објективност, кооперативност, пружање помоћи у раду, доследност и поштовање договорених правила. Морални лик наставника и сарадника треба да буде модел понашања студентима, уз поштовање принципа деловања сагласно остварењу основних задатака Факултета. Од

наставника и сарадника се очекује спремност да стално доприносе развоју Факултета и јачању његовог угледа, кредибилитета и легитимитета у академској и широј друштвеној заједници. Вредновање квалитета наставника у домену захтева обухваћених Стандардом 7, заснива се на анализи свих очекиваних аспеката квалитета наставника и сарадника.

На Департману за историју квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и јавним поступком избора наставника и сарадника, што обезбеђује могућност провере њиховог квалитета. Избор наставника и сарадника врши се сходно поштовању одређене законске/правне регулативе и правилника и аката важећих на Универзитету и Филозофском факултету. Такви су: *Правилник о поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника и сарадника Филозофског факултета* (бр. 217/1-5-01, од 14.05.2008). *Закон о високом образовању*, *Препорука Националног савета за високо образовање*, *Статут Универзитета*, *Статут Факултета*, *Правилник о условима и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Нишу*, *Ближи критеријуми за избор у звања наставника Универзитета у Нишу* (пречишћен текст, од 28.02.2020.), *Правилник о условима, начину и поступку стицања звања у заснивања радног односа сарадника Филозофског факултета и Нишу, Правилник о избору у звања сарадника Филозофског факултета у Нишу* (пречишћен текст, од 23.01. 2019.), *Правилник о допунском раду наставника* и другим релевантним актима (Прилог). Ближи услови за избор у звања у пољу друштвено-хуманистичких наука утврђени су *Ближим критеријумима за избор у звања наставника Универзитета у Нишу* и наведеним правилником. Такође, квантификација резултата научног рада за друштвено-хуманистичке науке одређује се сходно одредбама у том тренутку актуелног *Правилника о поступку, начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача („Службени гласник Републике Србије", бр.24/2016 и 21/2017*. Прилог).

Поступак избора у звање и заснивање радног односа наставника или сарадника је јаван и отворен. Током процедуре избора Факултет следи и поштује прописане услове и поступке оцењивања научноистраживачке и педагошке активности и компетенетности наставника и сарадника. Током изборне процедуре као лица пријављених на конкурс, између осталог, вреднују се четири аспекта рада наставника – резултати научноистраживачког рада (сходно звању), ангажовање у развоју наставе и делатности Факултета, резултати педагошког рада наставника или сарадника, и за наставнике, резултати у обезбеђивању научно-наставног подмлатка на Факултету. Показатељи квалитета сваког од ових аспеката јасно су спецификовани одговарајућим правилницима Универзитета и Факултета. О испуњености услова за избор академска и шира јавност може се информисати увидом у *Извештаје* којим се наставници и сарадници предлажу за избор у звања, који се стално ажурирају и који су доступни на интернет страници Факултета (https://www.filfak.ni.ac.rs/izbor-u-zvanja?start=0), и то током читаве године. Јавност се истим путем може упознати и о још другим активностима везаним за изборну процедуру наставника, као што су подаци о приступним предавањима уведеним од 2018. године за кандидате који се по први пут бирају у наставничка звања а којим се посебно вреднују педагошке способности и смисао за наставни рад кандидата за избор у наставничко звање (https://www.filfak.ni.ac.rs/pristupna-predavanja). Подаци о наставницима и сарадницима ангажованим на МАС историје доступни су јавности

на интернет страници Факултета, (https://www.filfak.ni.ac.rs/nastavno-osoblje/istorija-) а саставни део ових података чини и *Књига наставника*, односно научне, уметничке и стручне квалификације наставника. Профилом сваког наставника обухваћен је и комплетан списак публикованих референци наставника, до кога се долази линком који води ка апликацији НПАО – Научне публикације и уметничке референце академског особља Универзитета у Нишу (на пример http://www.npao.ni.ac.rs/filozofski-fakultet/item/1366-slavisa-nedeljkovic) .

Филозофски факултет у сталном радном односу има укупно 123 наставника и 66 сарадника тако да однос укупног броја студената који се уписују на акредитованим студијским програмима 3453 (основне академске студије 710x4=2840, мастер академске студије – 460x1=460 и докторске академске студије – 51x3=153) према 123 наставника износи 0.03. У сталном радном односу Филозофски факултет тренутно има укупно 34 наставника у звању редовних професора, 34 наставника у звању ванредних професора, 53 наставника у звању доцент, и 2 наставника страног језика. Филозофски факултет упослио је по уговору о допунском раду (ангажовању) укупно 17 наставника, и то: 1 професора емеритуса, 9 редовних професора, 5 ванредних професора и 2 доцента. Говорећи о структури сарадника, на Факултету је тренутно запослено укупно 66 сарадника и то: 4 сарадника у звању виши лектор, 7 сарадника у звању лектор, 37 асистената, 2 сарадника у звању сарадник у настави и 16 сарадника у звању истраживач приправник. Структура наставног особља према звањима и према департманима доступна је на адреси: https://www.filfak.ni.ac.rs/nastavno-osoblje Департман за историју чини укупно 8 наставника (1 редовни професор, 4 ванредних професора, 3 доцента) и 3 сарадника (1 асистент и 2 истраживача-приправника) и 3 предавача ван радног односа. Имајући у виду однос према укупном броју наставника и сарадника, Департман за историју учествује са 7,44% наставника и 6,97% сарадника у односу на број наставника и сарадника у једнаким звањима са пуним радним временом на Факултету. Ова слика је нешто другачија када се посматра укупан број наставника и сарадника, где Департман за историју чини 7,32% од укупног броја наставника и 4,54% од укупног броја сарадника Филозофског факултета. Проценат је у другом случају нешто нижи, имајући у виду да на Департману нису запослени наставници страних језика, сарадници у настави, лектори и виши лектори. На Департману за историју нема наставника ангажованих по уговору. Број наставника усклађен је и према њиховом оптерећењу (сагласно стандардима за акредитацију) и према стручности односно компетентности за дату област, односно ужу научну област. Структура наставног особља Департмана за историју омогућава неометано, потпуно и квалитетно одржавање наставе и испитних активности, али оставља простора и за могућа побољшања кадровске структуре. Департман за историју је потпуно оспособљен за реализацију Мастер академских студија у погледу потребног броја наставника који испуњавају услове за реализацију наставе на овом нивоу студија и наставника који могу бити ментори, за све главне епохе историје (стари, средњи и нови век и савремену историју). Праћење и оцењивање квалитета научноистраживачке и стручне активности наставника и сарадника врши се редовно у поступцима њиховог избора у звања, где се, у складу са одговарајућим прописима и актима Факултета и Универзитета, посебно вреднују резултати научног и истраживачког рада наставника. Праћење квалитета остварује се и преко њихове обавезе да крајем године подносе извештаје о научном и стручном

усавршавању који се разматрају и усвајају на седницима департмана и на седници Наставно-научног већа. Наставници и сарадници Филозофског факултета дају свој допринос и у погледу стручног усавршавања наставника.

Примера ради, према Одлуци о одобравању плаћеног одсуства, коју је донело Наставно-научно веће Филозофског факултета у Нишу, на седници одржаној (број Одлуке 311/1-8-3-01), и у складу с потписаним уговором о реализацији Програма Ерасмус+, о сарадњи имеђу Универзитета у Нишу и Универзитета Монтањ у Бордоу (Montaigne University Bordeaux), проф. др Ирена Љубомировић учествовала је упројекту мобилности наставника на основу Уговора о наставничкој мобилности (Staff Mobility for Teaching Mobility Agreement), који су одобрили надлежни две партнерске институције. У периоду од 11. до 18. марта 2018. године боравила је на Универзитету Монтањ у Бордоу у Француској и одржала предавања на енглеском језику.

Часови су одржани у оквиру курса епиграфике студентима мастер студија студијског програма историја и археологија и обрађене су две тематске целине:

Naissus in the III and IV century - Sources (epigraphic sources) and Literature; Archaeological finds; Naissus- Roman municipium; the Road Network in the City Territory; Military organisation; Society and Economy; Roman Emperors in Naissus; Religion; Mediana - Imperial Palace and the Center of Economic life. Development of Serbian historiography (Nikola Vulic - historian, archaeologist and classical philologist- Contribution to the Study of World Historiography; Nikola Vulic and the develoment of antique epigraphy).

Посредством професора Francis Tassaux и Jérôme France упознала се радом Института за археологију, посетила библиотеку и имала увид у библиотечки фонд. У оквиру програма Ерасмус+ професор Francis Tassaux посетио је Филозофски факултет и у недељи департамана за историју (14-18. маја 2018.) одржао предавања студентима основних студија историје.

Процена квалитета педагошких и дидактичко-методичких способности наставника и сарадника редовно се остварује у поступцима њиховог избора у звања, где се, сагласно прописима и актима Универзитета у Нишу и Филозофског факултета, посебно евалуира удео кандидата у развоју наставе и других делатности Факултета, резултати педагошког рада, али и резултати постигнути у обезбеђивању и развоју научно-наставног подмлатка, чему се придружује и мишљење Студентског парламента о оцени педагошког рада наставника и сарадника, а које је неизоставни део изборне процедуре. У оцени педагошког рада наставника се, међутим, не могу узимати у обзир једино резултати студентских евалуација, већ и остали елементи педагошког рада наставника дефинисани *Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета,* као што је ангажовање наставника у ваннаставним активностима, стручним пројектима, учешће у развијању и осавремењивању постојећих курсева на студијским програмима, конципирање и креирање нових наставних предмета, што је посебно приметно у годинама (ре)акредитације студијских програма, као и учешће у едукативним наставним програмима. Поменути *Правилник* упућује на одређене активности и дужности које дају потпунију слику педагошког рада наставника: (1) организовање наставног процеса усмереног ка остваривању исхода образовања и исхода учења, (2) примена савремених наставних метода, (3) примена интерактивних метода у настави и провери знања, (4) коришћење савремене информационо-комуникационе

технологије у настави, (5) перманентно иновирање наставног процеса, (6) схватање, размевање и уважавање индивидуалних разлика међу студентима и развијање кооперативног односа са њима, (7) константно подстицање самосталности и континуитета у раду студената и преузимања одговорности за сопствено образовање и прогрес. Могло би се рећи да наведене активности уједно представљају одређене принципе рада и функционисања Факултета у погледу праћења и процене квалитета наставника и сарадника.

Име и презиме	Звање	Назив и број пројекта, очекивано трајање	Руководилац и институција н носилац пројекта
Славиша Недељковић	ванредни професор	Српска нација – интегративни и дезинетгративни процеси (Ев. бр. 177014).	Руководилац: проф. др Љушић Реализатори: Филозо факултет у Београду Филолошки факултет у Беог Филозофски факултет у Ниш
Ирена Љубомировић	ванредни професор	Хришћанска култура на Балкану у средњем веку: Византијско царство, Срби и Бугари од 9. до 15. века 177015	Филозофски факултет у Београ Влада Станковић
Мирослав Пешић	ванредни професор	Модернизација Западног Балкана 177009	Проф. Др Никола Сама Филозофски факултет, Београ
Милош Ђорђевић	ванредни професор	Модернизација Западног Балкана (177009), јануар 2020..	Проф. др Никола Сама Филозофски фак Универзитет у Београду
Јасмина Шаранац Стаменковић	доцент	Хришћанска култура на Балкану у средњем веку: Византијско царство, Срби и Бугари од 9. до 15. века 177015	Филозофски факултет у Београ Влада Станковић
Јасмина Шаранац Стаменковић	Доцент	*Ниш и Понишавље у антици и средњем веку* бр. 0-17-18	Проф. др Ирена Љубомировић, Огранак САНУ у Нишу
Јасмина Шаранац Стаменковић	Доцент	*Contemporaneity of Medieval Past: Byzantium and Medieval Balkans in Historiography and Politics of the Contemporary World*	Др Драгољуб Марјановић, науч сарадник, Филозофски факулте Универзитета у Београду

Дејан Антић	доцент	Традиција, модернизација и национални идентитет у Србији и на Балкану у процесу европских интеграција	Филозофски факултет у Нишу, Љубиша Митровић	Мини за техно разво Репу Срби
Владимир Алексић	доцент	Насеља и становништво српских земаља у позном средњем веку (XIV-XV век) - (ев. бр. 177010)	Проф. Синиша Мишић, Филозофски факултет Ниш	Мини о прос наук техно разво Репу Срби
Сви запослени		Историјско наслеђе Балканског полуострва кроз векове (од антике до савременог доба), бр. 183/1-16-6-01	Филозофски факултет у Нишу, доц. др Дејан Антић	Фило факу Нишу

Интерни пројекат Департмана за историју Филозофског факултета у Нишу Историјско наслеђе Балканског полуострва кроз векове (од антике до савременог доба), бр. 183/1-16-6-01, тренутно је у фази мировања због короне.

Финансијским планом обухваћено научно и стручно усавршавање наставника и сарадника те средства која факултет улаже у том погледу, иако недовона наставницима и сарадницима ипак представају помоћ и подршку за професионални развој.

SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	**Слабости**
***** У избору наставника и сарадника на МАС историје поштује се јасно дефинисана политика Департмана за историју у праћењу и вредновању њиховог квалитета +++ * Услови избора наставника и сарадника прецизно су одређени, а целокупан поступак избора доступан је јавности +++ * Наставу на МАС историје изводи квалитетатан и компетентан, педагошки, дидактички и методички оспособљен наставни кадар са одговарајућим академским референцама у области +++ * Наставни кадар Депатмана за историју	* Недовољна, често ограничена финансијска средства за континуирано усавршавање наставника и сарадника у иностранству, која зависе од оснивача +++ * Критеријуми за избор у звања наставника и сарадника често се мењају +++ * Могућа необјективност студената у процени педагошког рада наставника и сарадника услед сумње у анонимност анкетирања +

усклађен је потребама реализације наставе на МАС историје +++ * Присутна је тежња наставника и сарадника ка сталном побољшању научне и стручне компетентности, која се систематски прати и подстиче у циљу развијања педагошких, истраживачких и стручних активности. ++ * Наставно-научно веће и Комисија за унапређење квалитета уважавају мишљења студената о педагошком раду наставника и сарадника +++ * Департман за историју активно ради на спровођењу дугорочне политике селекције наставничког и истраживачког подмлатка. * Департман за историју вреднује педагошке и истраживачке способности својих мастер студената, које укључује у реализацију наставног процеса. * Департман за историју је повезан је повезан са Институтом за савремену историју у истраживању и реализацији научних пројеката ++ * Учешће у домаћим и међународним пројектима и програмима мобилности наставника +++ * Запажени резултати и активности наставника и сарадника у образовним и развојним пројектима међународног карактера +++ * Департман за историју, повезан је са Институтом за савремену историју, Музејом у Лесковцу, Музејом у Нишу и Архивом Ниша, на реализацији заједничких или сопствених пројеката (а на основу потписаних споразума или протокола о сарадњи ++	
Могућности	**Опасности**
***** Факултет је отворио могућности наставницима и сарадницима за	* Преоптерећеност неких наставника часовима и другим активностима

студијске посете, мобилности и студијска путовања у циљу стручног усавршавања и пројекатске размене са колегама сродних факултета у земљи и Европи ++ * Развијање постојећих облика сарадње и заснивање нових облика сарадње на домаћем и међународном простору +++ * Интензивирање већ успостављене регионалне повезаности Филозофских факултета и проширивање на размену наставника и побољшање квалитета наставе +++ * Интензивније усавршавање наставника у иностранству +++ * Укључивање младих дипломираних студената из дијаспоре који раде у струци у програме сарадње ++	онемогућава њихово адекватно научно и стручно усавршавање ++ * Незадовољавајућа економска ситуација и недовољан прилив средстава од оснивача која би се усмерила ка научном и стручном усавршавању кадрова +++ * Недоступност фондова Европске Уније за усавршавања наставника и сарадника у дужем временском периоду (3 месеца, 6 месеци) * Редуковане могућности прилива новог научног и наставног кадра услед забране запошљавања ++ * Недовољна информисаност студената о систему обезбеђења квалитета, посебно квалитета наставног кадра ++ * Један број наставника у области друштвено-хуманистичких наука, због специфичности научне области (какве су на пример историја и српски језик), објективно није у могућности да публикује радове у референтним часописима, посебно оним признатим на светским листама ++ * Неиспуњавање критеријума за избор у звања наставника на специфичним студијским програмима може угрозити функционисање и опстанак тих програма ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 7:

Захтеви Стандарда 7 који се односе на Департман за историју су великим делом испуњени. И даље, међутим, постоје области на којима би се у будућности могло темељније радити, првенствено у тежњи за самосталним решењима, са ослонцем на оснивача и Универзитета, али уз што веће самостално ангажовање и иницијативу Департмана за историју.

То би, у перспективи значило, усмеравање енергије на осмишљавање нових савремених модула на мастер академским студијама, који би додатно разложили историју као науку и понудили будућим студентима савременије и атрактивније усмерење на мастер академским студијама.

Додатни циљ департмана је да се омогући мастер студентима додатна пракса у институцијама музеја и архива. У домену педагошког рада наставника, такође би

требало оријентисати се на спровођење разноврсних начина евалуације који би дали потпунији увид у деловање сваког наставника и сарадника, путем самовредновања наставника, процене очекивања студената на почетку и на крају курса, вредновања од стране колега, анкетирања дипломираних студената.

Значајан допринос унапређењу квалитета наставника и сарадника Департмана за историју могу дати и размене искустава наставника и сарадника сличних институција у земљи и иностранству.

Планско, систематско и континуирано подстицање унапређења квалитета научних радова наставника и сарадника, уместо квантитета и, у складу с тим, развој одговарајуће стратешке подршке при публиковању квалитетних радова, имало би суштински значај.

Показатељи и прилози за стандард 7:

Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Прилог 7.1. Правилник о избору наставника и сарадника

Прилог 7.2. Однос укупног броја студената (број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма) и броја запослених наставника на нивоу установе

Стандард 8: Квалитет студената

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

Опис

Департман за историју посебно инсистира на квалитету студената. Један од начина сагледавања је кроз успешност и ефикасност студирања, и квалтет који поседују нови студенти као и они који су завршили своје студије. Јако је битно водити рачуна и о односу броја уписаних према броју дипломираних студената, дужини студирања и просечној оствареној оцени, као и о броју студената који су због свог смисла за научни и педагошки рад ангажовиани у наставном процесу као демонстаротри или сарадници у настави. Пажња се обраћа и на број студената који су користили стипендије и оне који су активирани у оквиру пројектних истраживања. Установљењем стандарда и поступака за обезбеђење квалитета студената, постижу се оптимални услови студирања, а то омогућује студентима да постигну што већу ефикасност и стекну највиши ниво практичних и теоријских знања.

У циљу обезбеђивања квалитета студената, Филозофски факултет у Нишу потенцијалним и уписаним студентима историје на мастер академским студијама, благовремено и тачно обезбеђује све релевантне информације и податке повезане са студијским програмима и процесом студирања. Осим благовремености и поузданости, ове процесе карактеришу јавност и доступност информација која се обезбеђује објављивањем на званичној интернет страници Факултета и на огласним

таблама. Начин одабира студената за упис на студијске програме Филозофског факултета је прецизно утврђен *Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Нишу, Правилником о упису студената на студијске програме Универзитета у Нишу, Статутом и Правилником Филозофског факултета у Нишу.* При одабиру кандидата се, у складу са законом, вреднују резултати постигнути у претходном школовању и резултати постигнути на пријемном испиту. Број студената на Департману за историју Филозофског факултета у Нишу одржава однос броја студената у односу на укупан број у складу са програмом и стандардима факултета, а имајући у виду да је један од укупно тринаест департмана, број студената се креће у задовољавајућем распону, како је изражено и у табели 8.4.
Филозофски факултет у Нишу, пре годишњег конкурса за пријем нових студената, објављује на интернет страници (https://upis.filfak.ni.ac.rs) све информације о начину одабира нових студента, условима за упис на студије, начину бодовања успеха из претходног школовања и полагања пријемног испита и о начину бодовања појединих делова пријемног испита. Наведене информације доступне су у Информатору за упис свих нивоа студија Филозофског факултета у Нишу (https://upis.filfak.ni.ac.rs/osnovne-akademske-studije/informator). Начин полагања пријемног испита и рангирања кандидата на свим нивоима студија регулисан је *Правилником о пријемном испиту* (Прилог), чији су саставни део и упутства која су дежурни на пријемном испиту дужни да прочитају кандидатима, а која прецизно регулишу начин попуњавања тестова, обезбеђивање анонимности кандидата, обезбеђивање регуларности пријемног испита, и слично. Након пријемног испита, сачињава се јединствена ранг листа кандидата према укупном броју бодова – из претходног школовања и са пријемног испита. По истеку рока за подношење приговора и након решавања евентуално поднетих приговора, формира се коначна ранг-листа кандидата за упис у прву годину студијског програма. Редослед кандидата за упис на Мастер академске студије дефинисан је *Правилником о мастер академским студијама*. Кандидати се могу уписати на студијске програме у статусу студента који се финансира из Буџета Републике Србије (статус буџетског студента) или студента који сам финансира студије (статус самофинансирајућег студента), у зависности од укупног броја остварених бодова на ранг-листи и квоте предвиђене за упис кандидата. Могућ је и упис лица која имају статус студента истоветних и сродних студијских програма, ако остваре услове предвиђене Статутом и одговарајућим правилницима Универзитета у Нишу и Филозофског факултета. На Департману за историју на мастер академским студијама акредитован је број од 25 студената, од чега је 10 акредитованих буџетских места и 15 места за самофинансирајуће студенте. Сходно упутствима МНПТР обезбеђена су 3 места за студенте по афирмативним мерама. У селекцији нових студената поштује се принцип равноправности и једанких могућности по сваком основу. Било који вид дискриминације није дозовољен што се потвђује општим актима факултета, односно Статутом. Департман за историју следи ову политику и строго је поштује.

Приликом одабира нових студената, у потпуности је обезбеђена равноправност и једнаке могућности међу студентима студентима по свим основама (раса, боја коже, пол, сексуална оријентација, етничко, национално или социјално порекло, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, статус стечен рођењем, постојање сензорног или моторног хендикепа, имовинско стање) и спречен сваки вид

дискриминације, што је дефинисано и Статутом Филозофског факултета.

Студенти су унапред упознати са обавезом да активно прате наставу. Што је и происни *Статутом Филозофског факултета* у Нишу. Тиме они стичу одређени број кредита (изражен у поенима) и а то утиче на формирање коначне оцене, сходно Правилнику о полагању испита и оцењивању на испиту(Прилог). Студентима је стављена на располагање сва просторна, техничка и кадровска опремљеност. Оцењивање студената је утврђено по критеријумима, правилима и процедурама. (*Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту* (Прилог)). Увидом у силабусе и кроз периодичне студентске евалуације прате се садржај и елементи оцењивања. (такође и на основу параметара пролазности на испитима, успешности студената и ефикасности студирања. За коректно и професионално понашање наставника током оцењивања студената студентима су пружене гарантије. Објективност, етичност, доследност, демократичност и академски коректан однос према студенту јесу одлике професионалног понашања наставника. О томе се добијају и тумаче подаци захваљујући студентском анкетирању на крају сваког семестра, и систематичним праћењем и проверавањем оцене студената по предметима и по годинама. У колико дође до неправилности у дистрибуцији оцена у дужем периоду, предузимају се адекватне мере да се неправилности отклоне.

Разни облици студентског организовања и ангажовања имају знатну улогу у области обезбеђивања квалитета студија студената. Студенти Филозофског факултета организовани су кроз Студентски парламент и Савез студената, где запажену активност остварују и бележе изузетне резултате студенти историје, под чијом је управом склопљен низ споразума са другим факултетима и другим организацијама и организован велики број стручних и рекреативних екскурзија, излета и гостовања. Осим кроз наведене организације, студенти своје активности у овом домену реализују и кроз низ других форми, у виду секција, хуманитарних акција, све до нивоа активног учешћа у телима факултетског организовања и одлучивања. Портал о Студентском парламенту и Савезу студената је јавно доступан на сајту Факултета, а ова тела, како би се приближили што већем броју студената и других интересената, информације о својим активностима објављују и преко друштвених мрежа. Тежећи да обезбеди унапређивање квалитета у области вођења каријере, на Филозофском факултету је основана и Канцеларија за развој керијере и подршку студентима (https://www.filfak.ni.ac.rs/organizacija/kancelarija-za-razvoj-karijere-i-podrsku-studentima), чија делатност је поред основног циља, садржаног у називу усмерена и на праћење потреба читаве студентске популације и пружања подршке студентима у вези са разноврсним тешкоћама током студирања.

SWOT анлиза:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	**Слабости**
* Процедура пријема студената МАС историје је јасно дефинисана и поштује се без изузетка +++ * Департман за историју обезбеђује једнакост и равноправност студената у сваком погледу, укључујући и студенте са	* Пасивност одређеног броја студената у наставном процесу ++ * Приметно је мање интересовање за упис на основним и мастер академским студијама. Ово је, у великом броју случајева, питање екстерних фактора, на које

посебним потребама +++ * Департман за историју активно сарађује са Канцеларијом за развој каријере и подршку студентима током целе године стоји на располагању студентима у погледу каријерног вођења али и решавања било каквих проблема везаних за студије ++ * Све информације о МАС историје доступне су и редовно се ажурирају на сајту Факултета и огласној табли департмана за историју +++ * Процедуре и критеријуми оцењивања доступни су како у оквиру релевантних и јавно доступних правилника, тако и у оквиру силабуса појединачних предмета на МАС историје +++ * Чланови департмана у оквиру Центра за унапређење квалитета континуирано врше анализу метода и критеријума оцењивања по предметима, програмима и годинама студија и предлаже корективне мере за превазилажење мањкавости програма МАС историје +++ * Резултати студентске евалуације показују завидан ниво усклађености метода оцењивања са исходима студијског програма МАС историје++ * Радне групе Центра за унапређивање квалитета прате и анализирају пролазност мастер студената историје по предметима, програмима и годинама студија, као и објективност и принципијелност наставника у процесу оцењивања ++ * Постоји развијена мрежа студентског организовања и висок ниво њиховог учествовања у одлучивању кроз учешће у раду свих најважнијих органа Факултета +++	Департман не може да увек има утицаја ++ * Недовољно прецизан систем награђивања студената који постигну изванредне резултате током студирања, што може бити изазвано и не увек могућем упоређивању успеха између различитих департмана ++
Могућности	**Опасности**
* Подстицање такмичарског духа студената путем стипендирања од стране Факултета, награђивања и сл. ++ * Обезбеђење адекватних учила за студенте са инвалидитетом ++	* Недостатак средстава за поптуно осавремењивање наставног процеса ++ *Укидање пријемног испита се може негативно одразити на селекцију студената приликом уписа +++

* Подизање степена међународне мобилности студената ++ * Унапређивање сарадње са институцијама ради запошљавања успешних студената након завршеног факултета, чиме би се подигао степен мотивације код студената ++ * Унапређивање квалитета студентата могуће је систематичним уређивањем политике вредновања ваннаставних активности студената ++ * Интензивнијом сарадњом између Тима за промоцију Факултета са Студентским парламентом у промотивним активностима Факултета, омогућило би се матурантима да се упознају са квалитетом студија из перспективе студената ++ * Интензивирати промоцију студијског програма историје и приближити предности тих студијских програма будућим студентима ++ * Наставити анализирање пролазности и оцењивања, како би се тај критеријум задржао на одговарајућем нивоу ++	*Мотивација студента за учешће у ванаставним активностима директно је повезана са системом вредновања ваннаставних активности +++ *Још увек недовољно укључивање студената у промотивне активности Факултета може довести до мањег броја пријављених кандидата за упис на Филозофски факултет +++ * Због смањеног броја буџетских места (посебно на мастер студијама) долази до осипања студената и њиховог одласка на друге факултете ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 8:

- Обезбедити веће учешће студената у активностима Департмана, кроз непосредно учествовање у обликовању стандарда квалитета у областима дефинисања исхода учења, дефинисања и усаглашавања садржаја, стандарда оцењивања и начина вредновања предиспитних обавеза;
- Вршити систематско планирање и програмирање поступака који имају за циљ мотивисање студената за активније и редовније учествовање у наставним и ванаставним активностима и укључивати студенте у научноистраживачке пројекте;
- Радити на унапређењу услова за повећање степена пролазности на предметима код којих је утврђена ова мањкавост организовањем допунских консултација и скраћених и додатних курсева, уз истовремено награђивање студената који су током студија постигли изванредне резултате;
- Унапредити рад и активности формираног Савета послодаваца и Мрежа наставника и сарадника ради обезбеђивања квалитета студија и студената и непосредног повезивања образовања са светом рада и продубљивати сарадњу са Националном службом за запошљавање као важног субјекта чији подаци треба да буду полазна основа за развој наставног програма;

Показатељи и прилози за стандард 8:

Табела 8.1. Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години

Табела 8.2. Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма
Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60) (мање од 37) за све студијске програме по годинама студија
Прилог 8.1. Правилник о процедури пријема студената
Прилог 8.2. Правилник о оцењивању
Прилог 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућих општих аката.

Доношењем и спровођењем потребних општих аката, обезбеђује се квалитет уџбеника, литературе, као и библиотечких и информатичких ресурса. Филозофски факултет подмирује потребе студената са довољном количином уџбеника и другу литературе неопходну за квалитетно савлађивање садржаја на мастер академским студијама историје. Историврвремено се ради на на набавци нове литературе уколико се за њу укаже потреба код већег броја студената МАС историје. У складу са најновијим трендовима у науци, врши се континуирана набавка савремене научне и стручне литературе која наставницима и сарадницима омогућава да прате најновија историографска достигнућа и у складу с тим осавремењују наставу. Стандарди квалитета литературе, уџбеника и библиотечких и информатичких ресурса на Факултету, као и мере и поступци за праћење и унапређивање њиховог квалитета, дефинисани су *Статутом Факултета*, *Правилником о уџбеницима Филозофског факултета* (бр.470/1-4 од 19.12.2007), *Правилником о уџбеницима Универзитета у Нишу* (бр. 8/16-01-004/08-006 од 20.05.2008), као и *Правилницима о издавачкој делатности Универзитета у Нишу* (бр. 8/16-01-003/07-005 од 29.05.2007) и *Правилником о издавачкој делатности Филозофског факултета (бр. 143/1-10-01 од 13.04.2011.*)

Настава свих предмета покривена је одговарајућом литературом (уџбеници, монографије, књиге, часописи, зборници радова, хрестоматије, издања грађе) која је студентима доступна на српском и на страним језицима, а која је унапред позната и објављена у књигама предмета које се налазе на сајту Факултета. Библиотека студентима обезбеђује увид у расположиве уџбенике, релевантне библиотечке јединице и серијске публикације кроз листе доступне на web страници Факултета тј. на страници Библиотеке https://www.filfak.ni.ac.rs/organizacija/biblioteka. Библиотека Филозофског факултета је чланица COBISS система, те се електронски каталог публикација Факултета може прегледати и претражити путем линка https://plus.sr.cobiss.net/opac7/bib/search?db=ffnis. Библиотека Филозофског факултета у Нишу поседује фонд који својим обимом и квалитетом, сразмерно броју и структури корисника, одговара потребама праћења и унапређења образовног, истраживачког и научног рада студената свих нивоа студија, као и наставника, сарадника и истраживача запослених на Факултету. Фонд се перманентно допуњује путем куповине нових издања, разменом са другим библиотекама, преко пројекта Министарства културе „Откуп књига за библиотеке“ и путем поклона од издавача и аутора. Библиотека набавља штампане домаће научне часописе на предлог департмана. Страни часописи су доступни у електронском облику преко сервиса КОБСОН. Студенти могу приступити сервису са рачунара на факултету, а запослени, као и стипендисти Министарства науке, имају приступ и од куће уз одговарајуће лиценце.

Библиотека Филозофског факултета тренутно располаже књигама на српском језику (18.417), књигама на страним језицима (15.240) и књигама на језицима националних мањина (417), што чини укупно 34.074 библиотечких јединица. Када је реч о уџбеницима, уџбеници на српском језику су најбројнији (4.067), а уџбеници на страним језицима заступљени су у нешто мањем броју (2.470), што чини укупно 6.537 библиотечких јединица. Библиотека располаже монографијама на српском језику (7.998) и монографијама на страним језицима (2.354) што чини 10.352 библиотечких јединица. Часописи на српском језику су заступљени у већем броју (1.636), док су бројни часописи на страним језицима доступни преко КОБСОН-а.

Од укупног броја библиотечких јединица категорисаних као „уџбеници", 4,13% чине уџбеници из области историје, археологије и класичних студија, што, имајући у виду да Факултет садржи тринаест департмана, представља изузетан проценат. Овиме је потпуно покривено градиво свих предмета на студијском програму историје свих нивоа студија. Треба напоменути да се ради само о уџбеницима, а да библиотека располаже и другим врстама публикација (монографијама, историјским приручницима и лексиконима, зборницима радова, серијама приређене грађе, часописима и сл.). Известан део библиотечког фонда који се користи у настави историје и приликом припреме завшних радова је категорисан у фондовима других друштвено-хуманистичких дисциплина, при чему се првенствено мисли на литературу из области филозофије историје, теорије и методологије историје, историјске социологије и старе књижевности. Наставници Департмана за историју активно учествују у научноистраживачком и издавачком раду Факултета, што се огледа и у броју објављених публикација. Наиме, укупно 9 наставника на Депратману за историју је објавило 16 књига, што Департман сврстава у ред средње заступљеног у односу на остале департмане, односно, за једну половину статистичке јединице ниже од факултетског просека, што је изузетно добар показатељ, ако се узме у обзир и старосна структура наставника Департмана за историју, из које се види да је првенствено реч о кадру млађе и средње генерације. Такође, на овом месту нису урачунати уреднички и приређивачки рад, студије и поглавља у монографијама, чиме би структура објављених радова по аутору значајно квалитативно и кванититативно била побољшана.

Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета предвиђене су мере и поступци за праћење и вредновање квалитета уџбеника и других наставних материјала. Питања које се односе на обим, квалитет и савременост литературе су саставни део периодичног анкетирања студената Факултет има низ правилника и општих аката који чине институционални оквир за праћење, евалуацију и унапређење квалитета литературе и уџбеника. Уз решење о акредитацији студијских програма чиме је потврђено да је постигнут и поменути аспект стандара за акредитацију студијског програма битни су сведоци о квалитету у овој области. Организација и рад Библиотеке уређени су *Статутом Факултета* и *Правилником о систематизацији послова*, док је *Правилником о стандардима и поступцима обезбеђења квалитета* прписано да се квалитет библиотечких ресурса обезбеђује редовном контролом квалитета рада библиотеке, као и сталним богаћењем библиотечког фонда. Квалитет се обезбеђује и развојем библиотечке делатности, и иновирањем библиотечког пословања кроз имплементацију нових технологија. Финансијским планом Факултета годишње се утврђе износ потребних средстава за развој библиотечког фонда и библиотечких ресурса. У саставу кабинета које користи Департман за историју (18, 121,122, 432) смештен је део библиотечког фонда који обухвата појединачне и серијске публикације из области историје, историје уметности, археологије, класичних студија и сродних дисциплина.

Број запослених у Библиотеци, као и врста и ниво њихове стручне спреме, усклађени су са националним и европским стандардима за пружање ове врсте услуга. У Библиотеци Факултета запослено је укупно шест библиотекарки и једна књижничарка. Стручно усавршавање библиотекара у протеклом периоду било је важан аспект унапређења квалитета. Поред семинара, обука и Web-семинара у оквиру TEMPUS пројекта и рада у COBISS–у, библиотекарке су похађале и друге радионице и семинаре у области коришћења

информационих технологија и развијања библиотечких ресурса. Све библиотекарке имају високу стручну спрему из друштвено-хуманистичке области и филологије, и положен стручни испит за библиотекаре. Библиотекарке имају лиценце потребне за рад у систему *COBISS,* које су стекле похађањем одговарајућих курсева у Народној библиотеци Србије (за каталогизацију монографских и серијских публикација, за каталогизацију чланака и некњижне грађе, за израду нормативних записа и електронску позајмицу). Библиотека Филозофског факултета отворена је за студенте током читавог дана, од 8 до 19:30. Један део фонда (референтне публикације, енциклопедије, речници, приручници, часописи, докторске и магистарске тезе и једини, односно последњи примерци монографских публикација) доступан је студентима за рад у читаоници, а остали део фонда студенти могу позајмљивати на 15 дана. За потребе научноистраживачког рада наставника и сарадника Факултета, библиотека обавља међубиблиотечку позајмицу из других библиотека. Библиотека сарађује са матичном Универзитетском библиотеком „Светозар Марковић“ у Београду, са Народном библиотеком Србије, Универзитетском библиотеком „Никола Тесла“ у Нишу која је задужена за стручну помоћ и координацију рада свих факултетских библиотека Универзитета у Нишу, са Универзитетском библиотеком у Крагујевцу, Библиотеком Филозофског факултета у Новом Саду и другим библиотекама. Библиотека Факултета члан је Заједнице високошколских библиотека Србије.

Иако у погледу квалитета библиотечких ресурса Факултет у великој мери задовољава Стандард 9, ипак је присутна „слабост” у смислу недостатка простора за рад и развој Библиотеке. Иако су тренутни просторни услови за рад задовољавајући у погледу квалитета, величина простора у коме ради Библиотека ни издалека не задовољава потребе динамичног развоја Факултета, и то је област у којој ће у наредном периоду морати да се реализују најинтензивније корективне мере. Библиотека је смештена на укупно 119 м2 простора, а читаоница у саставу Библиотеке, мада лоцирана на првом спрату и лако доступна свим студентима, и са условима за рад који су у сваком погледу задовољавајући (климатизација, осветљење, радни столови), има само 40 места, што је недовољно за број студената на Факултету. Такође, због недостатка простора, неки делови библиотечког фонда који се мање користе смештени су у ормане у учионицама и на ходницима. Због описаних недостатака, Факултет је предузео интензивне мере за решавање проблема простора, што ће бити приказано у оквиру SWOT анализе елеманта овог стандарда.

Филозофски факултет у Нишу обезбеђује студентима неопходне информатичке ресурсе за савлађивање градива: потребан број рачунара одговарајућег квалитета, другу информатичку опрему, приступ интернету и осталу комуникациону опрему. Рачунарски центар Филозофског факултета опремљен је и организован тако да обезбеди квалитетно функционисање локалне рачунарске мреже, која је део академске мреже Србије, као и целокупне електронске опреме која се користи у наставним, научним и стручним активностима Факултета. Организација, статус и рад Рачунарског центра уређени су *Статутом Факултета*, *Правилником о организацији и систематизацији радних места*, и *Правилником о интернет сајту Факултета* (Прилог 9.5). У Рачунарском центру запослена су три стручна сарадника, од којих су два са високом стручном спремом из области електронике, информатике и компјутерских технологија. Рачунарски центар опремљен је савременим уређајима, и брине о функционисању компјутерске и електронске опреме на Факултету. Комплетна листа рачунарске и електронске опреме на Факултету дата је прилогу. У наставне и научно-образовне сврхе, студентима и наставном особљу Факултета су на располагању три рачунарске учионице са укупно 70 (30+20+20) места, 24 мултимедијалне сале за едукацију са укупно 1.500 (од 10 до 200) места, две свечане сале и два амфитеатра. Филозофски факултет располаже и салом која поседује опрему за студије на даљину (110 места). За потребе наставе и научноистраживачког рада користи се 28 видео пројектора, као и десктоп и лаптоп рачунари, принтери и скенери. За потребе администрације на Факултету користи се адекватан број штампача и десктоп рачунара, као и сервери за приступ локалне

мреже Интернету.

Рачунарски центар обезбеђује квалитет информатичко-комуникационих ресурса и активности путем администрирање локалне мреже, администрирање, ажурирање и дизајн интернет презентације Факултета, текуће одржавање софтверских и хардверских ресурса, праћење развоја информационих и комуникационих технологија, закона и стандарда, дефинисање поступка за припрему, контролу, одобравање и објављивање података на Web страницама Факултета, развој нових сервиса (администрација испитних активности, развој и имплементација наставничких и студентских форума и друго), унапређење постојећих софтверских и хардверских решења и вођење адекватне политике набавке нове рачунарске и комуникационе опреме, као и лиценцираних софтверских пакета за потребе наставе и научноистраживачког рада. Запослени у Рачунарском центру пружају помоћ наставницима, сарадницима и студентима у налажењу научних и стручних информација о рачунарском хардверу и софтверу и у решавању проблема са заштитом од неовлашћеног приступа подацима и софтверским ресурсима. Рачунарски центар примењује најновија светска и домаћа решења, стандарде и правила за коришћење информационих и комуникационих технологија. Факултет годишњим финансијским планом утврђује висину средстава намењених развоју Рачунарског центра и унапређењу информатичких ресурса. *Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета* утврђено је да се квалитет рада Рачунарског центра обезбеђује редовном контролом рада, побољшањем квалитета хардверских и софтверских ресурса, редовним праћењем развоја информационих и комуникационих технологија, иновирањем пословања и имплементацијом нових информационих и комуникационих технологија. Праћење квалитета рада Рачунарског центра укључује, осим анализа извештаја самог Рачунарског центра и његових корисника, и периодично анкетирање студената.

Сви кабинети (18, 121, 122, 432) су опремљени рачунарима (укупно 5) са штампачем, од чега један са скенером, док су учионице (19А, 104, 204, 212, 305, 306, 435) које користи наставно особље Департмана за историју и друге учионице и амфитеатри, у којима студенти историје прате предавања из предмета за нематичне департмане, опремљене рачунаром и пројектором.

SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
* Постоји добро развијен институционални оквир (правилници и општи акти Факултета и Универзитета у Нишу) за праћење и унапређење квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса +++ * Већина предмета је у задовољавајућој мери покривена одговарајућим уџбеницима и дидактичким средствима ++ * Библиотечки фонд по обиму и квалитету одговара броју и структури корисника ++ * Квалитет библиотечког фонда, особља библиотеке, организације рада и доступности библиотечких ресурса је одличан. Факултет има одличан потенцијал	* Недостатак простора у читаоници библиотеке, и магацинског простора за библиотечки фонд +++ * Недостатак простора опремљеног рачунарима који се не би користио у наставне сврхе, већ би омогућавао студентима да слободно и према индивидуалним потребама користе информатичке ресурсе +++ * Мањи број библиотечких јединица на страним језицима у односу на доступну литературу на српском језику ++ * Проблеми у вези са темпом обнављања рачунара и пратеће опреме и набавке најновијих лиценцираних софтвера +++

и за даљи развој ових библиотечких ресурса +++ * Библиотечки фонд се развија у складу са потребама студијских програма и научноистраживачких пројеката. Набавка уџбеника и литературе врши се на захтев Већа департмана и у складу са утврђеним потребама +++ * Постоје одговарајући информатички ресурси, како у погледу броја рачунара и пратеће опреме, тако и у погледу могућности приступа интернету и коришћења одговарајућих информација (базе података, часописи у електронском облику) ++ * Квалитет информатичких ресурса значајно је унапређен у протеклом периоду +++	* Непостојање посебне историјске библиотеке и читаонице. ++
Могућности	Опасности
* Могућност лаког праћења и провере квалитета свих аспеката овог стандарда, захваљујући јасним и мерљивим параметрима +++ * Мотивисаност наставника и сарадника да у краћим интервалима преиспитују квалитет литературе и уџбеника у силабусима, на основу различитих показатеља у реализацији студијског програма, укључујући и резултате студентских анкета +++ * Велике могућности приступа електронским информацијама преко KoBSON сервиса ++ * Довољан број и повољна квалификациона структура запослених у Библиотеци и Рачунарском центру +++ * Постоји одличан потенцијал за даље унапређење квалитета информатичких ресурса ++	* Непоштовање договорене динамике исељавања Департмана за хемију Природно-математичког факултета може да успори реализацију планова Филозофског факултета за адаптацију простора у овом домену +++ * Будући да квалитет финансирања у доброј мери зависи од оснивача, а не од самог Факултета, може се десити да финансирање у наредном периоду не буде на адекватном нивоу, што може негативно утицати на реализацију финансијског плана Факултета у погледу развијања библиотечких и информатичких ресурса ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 9:

Иако Филозофски факултет испуњава критеријуме наведене овим стандардом, могуће списак мера и активности којим би се унапредио квалитет ове области:

- Пратити и унапређивати квалитет библиотечких ресурса са нагласком на интензивирању активности за решавање проблема простора у читаоници

Библиотеке и магацинског простора за библиотечки фонд. Такође, важно је континуирано уважавање принципа савремености литературе која се набавља за Библиотеку и усклађености са потребама студијских програма.

- Израдити допуну и иновирање Правилника о уџбеницима како би се побољшао квалитет уџбеника али и процедура за објављивање уџбеника. У том смислу важно је и ажурирање и иновирање *Правилника о издавачкој делатности* .

- Обезбедити рационално коришћење наменских средстава за осавремењавање библиотечког фонда имајући у виду потребу за равномерном заступљеношћу литературе за све студијске програме.

- Коришћење средстава из донација и међународних пројеката за додатно финансирање издавачке делатности и набавку литературе и информатичке опреме.

- Праћење савремености информатичких ресурса и благовремена набавка нове опреме и лиценцираних програма, као и реализација планираних активности за развијање информатичких ресурса Факултета.

- Обезбедити континуирану обуку запослених и студената у циљу ефикасног коришћења информатичких ресурса.

Показатељи и прилози за стандард 9:

Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи

Табела 9.2. Попис информатичких ресурса

Прилог 9.1 Општи акт о уџбеницима

Прилог 9.2. Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи (са редним бројевима)

Прилог 9.3. Однос броја уџбеника и монографија (заједно) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке обезбеђује се утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада, а остварује се на темељу савремене организационе структуре и јасне поделе надлежности и одговорности међу организационим јединицама Факултета. Унутрашња организација Факултета уређена је *Статуом* и општим актима Факултета, а у складу са *Законом о високом образовању* и *Статутом Универзитета у Нишу*. Факултет своју образовну, научноистраживачку и стручну делатност остварује кроз организационе јединице задужене за:

(1) реализацију наставе и студијских програма (департмани, Центар за стране језике, лекторати);

(2) образовне и научноистраживачке програме (Центар за образовање наставника, Центар за српски језик као страни и нематерњи језик, Центар за професионално усавршавање, центри за научноистраживачки рад, лабараторије);

(3) подршку и развој образовне и научне делатности (Издавачки центар, Центар

за унапређење квалитета, Канцеларија за међународну и међуинституционалну сарадњу, Канцеларија за развој каријере и подршку студентима, Библиотека, Рачунарски центар);

(4) стручне послове (Серетаријат Факултета, Кабинет декана, Служба за наставу и студентска питања, Служба за опште и правне послове, Финансијска служба, Техничка служба).

Статутом Филозофског факултета одређени су и органи факултета:

(1) Орган управљања - Савет Факултета,
(2) Орган пословођења - Декан Факултета
(3) Стручни органи - већа Факултета (Наставно-научно веће, Изборно веће, Веће докторских студија, Веће департмана, Веће Центра за стране језике, Веће Центра за образовање наставника, Веће Центра за професионално усавршавање, Веће Центра за унапређење квалитета),
(4) Студентски парламент,
(5) Савет послодаваца.

Ингеренције и одговорности органа управљања и органа пословођења, поступак и начин њиховог рада одређени су наведеним Статутом Филозофског факултета Универзитета у Нишу бр. 124/1-01 од 02.04.2019., *Правилником о организацији и систематизацији послова на Филозофском факултету* број 117/1-01 од 23.03.2018.године и *Правилником о раду Филозофског факултета* број 147/2 од 21.04.2011 и *Уговорима о раду запослених*.

Савет факултета управља Факултетом. Конституише се уз поштовање законске регулативе, Статута Универзитета у Нишу и Статута Филозофског факултета. Савет Факултета броји укупно 27 чланова, од којих је укупно 13 из редова наставног особља, односно по један представник са сваког департмана, укупно 2 члана представника ненаставног особља, 4 представника Студентског парламента Факултета и 8 представника оснивача (https://www.filfak.ni.ac.rs/fakultet/savet). Рад, функционисање, одлучивање, вођење седница као и друге конкретне активности Савета регулисане су *Пословником о раду Савета факултета број* 181/1-4 од 9.7.2002. године. Као представник Департмана за историју члан Савета је проф. др Мирослав Пешић.

Орган пословођења Филозофског факултета чини *декан*. У руководећи тим Филозофског факултета се, поред декана, убрајају и 4 продекана које именује декан, а који организују и воде послове у конкретним областима рада: наставе, научноистраживачке делатности, финансија и међународне сарадње (https://www.filfak.ni.ac.rs/fakultet/rukovodstvo). Чланом 68. Статута Факултета јасно су дефинисане надлежности декана.

Стручне органе факултета чине већа Факултета. Представницима студената обезбеђено је учешће у раду стручних органа и њихових тела. Студенти су у раду стручних тела Факултета заступљени у законским оквирима, односно 20%.

Изборно веће Факултета као стручно тело чине сви наставници Факултета (https://www.filfak.ni.ac.rs/fakultet/izborno-vece). С тим у Вези са Департмана са историју у раду Изборног већа учествују: проф. др Славиша Недељковић, проф. др Ирена Љубомировић, проф. др Мирослав Пешић, проф. др Милош Ђорђевић, проф. др Ђорђе Ђекић, доц. др Владимир Алексић, доц. др Дејан Антић, доц. др Јасмина

Шаранац Стаменковић. Ово тело утврђује предлоге за изборе у звања наставника, као и предлоге комисија за писање извештаја за избор наставника, бира у звање сараднике, као и комисије за писање извештаја за избор сарадника, предлаже кандидате из редова редовних професора за звање професор емеритус, и обавља друге послове предвиђене Законом и Статутом.

Наставно-научно веће броји укупно 85 чланова, од којих је 5 представнка департмана за историју (проф. др Ирена Љубомировић, проф. др Мирослав Пешић, проф. др Милош Ђорђевић, доц. др Владимир Алексић, доц. др Јасмина Шаранац Стаменковић), Надлежности, састав и рад Наставно-научног већа дефинисани су члановима 78, 79, 80 и 81. Статута Филозофског факултета.

Стручни орган Факултета представља *Веће докторских студија* у чији састав улази по један или два представника Већа департмана за историју који учествују у реализацији студијских програма докторских академских студија Факултета – укупно 22 члана (https://www.filfak.ni.ac.rs/fakultet/vece-doktorskih-studija). Испред Департмана за историју, чланови овог већа су проф. др Славиша Недељковић и проф. др Ирена Љубомировић.

Сви наставници који су у радном односу на Факултету, распоређени на департманима, улазе у састав Већа департмана (https://www.filfak.ni.ac.rs/nastavno-osoblje). Већем департмана руководи управник департмана. Управник Департмана за историју је проф. др Ирена Љубомировић. Опис послова Већа департмана односи се на осмишљавање студијских програма на сва три нивоа студија, конципирање и припремање њихових предлога за Наставно-научно веће, дефинисање предлога наставног плана и програма сталног стручног образовања и усавршавања, као и програма научних истраживања.

Веће Центра за стране језике чине наставници запослени на Факултету који реализују наставу страних језика на нематичним департманима (https://www.filfak.ni.ac.rs/organizacija/centar-za-strane-jezike). Делокруг послова је утврђен Статутом и *Правилником о раду Центра за стране језике*.

У састав *Већа Центра за научноистраживачки рад* улазе сви наставници департмана. Послови и надлеж осто имен иваног већа су предвиђени Статутом и *Правилником о раду центра за научноистраживачку делатност*.

У *Веће Центра за образовање наставника* улазе сви наставници који су у радном односу на Факултету а имају удео у реализацији програма мастер студија за образовање наставника предметне наставе, као и наставници који учествују у реализацији других програма за образовање наставника, иновацију знања, стручно образовање, стручно усавршавање и образовање током читавог живота (https://www.filfak.ni.ac.rs/studije/master/nastavnik-predmetne-nastave). Радом Већа руководи управник Центра. Веће Центра одлучује о свим питањима која се тичу припреме, организације и реализације програма за образовање наставника (https://con.filfak.ni.ac.rs/).

Веће Центра за српски као страни и нематерњи језик сачињавају наставници који су у радном односу на Факултету и учествују у реализацији програма за едукацију у области српског као страног и нематерњег језика. Унутар овог центра одлучује се о свим питањима која се тичу припреме, организације и реализације програма за едукацију у области српског језика (https://centar.filfak.ni.ac.rs/). Центар организује курсеве учења српског језика за почетнике, почетни курс на новоу А1 и А2, средњи курс Б1 и Б2, напредни курс Ц1 и Ц2, индивидуалне курсеве, као и учење

српског језика преко скајпа (https://centar.filfak.ni.ac.rs/%D0%BA%D1%83%D1%80%D1%81%D0%B5%D0%B2%D0%B8courses), и пружа, такође, услуге провере знања уз издавање сертификата.

Веће Центра за професионално усавршавање и пружање услуга трећим лицима сачињавају наставници у радном односу на Факултету који учествују у реализацији програма за образовање, стручно усавршавање, и континуирано целоживотно образовање. Све информације о раду Центра доступне су на интернет страници Центра за професионално усавршавање: https://sites.google.com/site/nastavnickicentar/home .

Студентски парламент Факултета је орган чији је циљ активно укључивање студената у рад Факултета. Преко Студентског парламента, студенти остварују своја права и штите своје интересе на Факултету. Начин избора представника Студентског парламента, његов састав и надлежности утврђени су члановима 92, 93, 94 и 95. Статута Факултета. Такође, детаљнији опис њихових активности и праваца деловања обухваћен је Стандардом 13.

Савет послодаваца је тело формирано са циљем остваривања сарадње на развоју студијских програма Факултета, а сагласно потребама тржишта рада. Активности према којима Савет послодаваца усмерава своје функционисање обухватају разматрање питања кооперације Универзитета и Факултета са привредним друштвима, установама јавних служби и другим приватним и јавним субјектима, анализа постојећих студијских програма Факултета и изношење мишљења, давање предлога и покретање иницијатива за потенцијалне измене и допуне, иницирање и сугерисање оснивања и реализације нових студијских програма, у складу са потребама привредних субјеката или јавних служби, изражавање мишљења о потенцијалном повећању или смањењу броја студената за упис на поједине студијске програме Факултета, приспитивање потреба тржишта рада у Републици Србији и давање предлога за усклађивање образованих профила са потребама тржишта рада, и обављање и других послова са циљем унапређивања сарадње Универзитета и Факултета са потребама тржишта рада. Савет послодаваца доставља предлоге, мишљења и иницијативе Факултету, привредним друштвима, јавним установама, државним органима, Привредној комори Србије, Националној служби за запошљавање или другим заинтересованим субјектима.

Организационе јединице за стручне послове се састоје из Секретаријата факултета. У структури Секретаријата се налази пет служби: Служба за наставу и студентска питања, Служба за мастер и докторске студије, Служба за опште и правне послове, Финансијска служба и Техничка служба. Свака од наведених служби има свог шефа који непосредно организује и руководи радом службе, и сноси одговорност за квалитетну реализацију послова из делокруга рада конкретне службе. У службама је запослено ненаставно особље које обавља управно-правне, административне и техничке, финансијске, помоћно-техничке и друге послове. У Секретаријату факултета запослено је укупно 50 лица, од чега су 4 лица запослена на одређено време. Услови и поступци премештања радника из једне службе у другу или на неко друго радно место унутар исте службе утврђени су *Правилником о раду* и *Уговорима* о раду, а у складу са *Законом*.

SWOT анализе:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
* Надлежности органа управљања, пословођења и стручних органа одређене су релевантним актима установе (Статутом) +++ * Статутом факултета дефинисана је организациона струкутра Факултета +++ * Постоји Правилник о организацији и систематизацији послова на Филозофском факултету +++ * Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета Филозофског факултета прописани су начини обезбеђења квалитета управљања и ненаставне подршке +++ * Висок је ниво организованости органа пословођења уз развијене стратешке потенцијале што води ка реализацији свих дефинисаних планова +++ * Развијена је сарадња и комуникација између Савета Факултета и органа управљања +++ * Квалитет управљања Факултетом се вреднује +++ * Спроводи се анкетирање квалитета рада стручних служби и ненаставног особља +++ * Шефови служби подносе периодичне извештаје о свом раду надлежним органима (секретару, декану, комисији за унапређење квалитета) ++ * Ненаставно особље и особље секретаријата се перманентно усавршава и образује ++ * У службама се користе савремене технологије и софтвери који омогућавају ефикасност и ефективност у раду ++	* Преоптерећеност стручних служби административним пословима, посебно у делу регулисања документације студената ++ * Могућности за усавршавање ненаставног особља нису у довољној мери искоришћене ++ * Недовољан је и број адекватних програма обуке ненаставног кадра +++ ***** Поједини запослени у стручним службама не улажу оптимално радно и стручно ангажовање ++ *Дисконтитнуитет у спровођењу корективних и подстицајних мера смањује мотивисаност ненаставног особља за квалитетним обављањем радних обавеза ++
Могућности	**Опасности**
* Организовање едукација на Факултету намењених ненаставном особљу ради остваривања бољег контакта са студентима +++ * Подршка ненаставном кадру Факултета за	* Незаинтересованост и пасивност ненаставног особља за усавршавање и побољшање свог статуса ++ * Ограничене материјалне могућности Факултета услед неповољне економске

учешће у програмима доживотног учења и програмима стручног усавршавања +++ * Циљно спровођење обавезне континуиране едукације ненаставног кадра у домену законских прописа који се тичу њиховог рада +++	ситуације ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 10:

Квалитет ненаставне подршке у будућности могао би да се унапреди усавршавањем ненаставног кадра. Да би се избегло могуће дезангажовање или избегавање усавршавања код појединих радника из редова ненаставног особља, непходно је да одређене едукације буду обавезне, што би развојним планом Филозофског факултета требало обухватити. Такође, како би ова усавршавања била економичнија у финансијском погледу, већину едукација добро је спровести на самом Факултету, посебно оних едукација које се тичу унапређивања контаката и професионалне комуникације са студентима. Притом би требало радити на сталном усавршавању ненаставног особља у областима којима се непосредно баве.

Показатељи и прилози за стандард 10:

Табела 10.1. Број ненаставних радника запослених са пуним или непуним радним временом у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица

Прилог 10.1. Шематска организациона структура високошколске установе

Прилог 10.2. Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

Примерено захтевима студијских програма МАС историје и броју студената, Филозофски факултет у Нишу располаже адекватним просторним капацитетима за одржавање наставе на студијском програму мастер академских студија историје (учионице, амфитеатри, сале и кабинети, Библиотека, читаоница и др.) и одговарајућом информационом технологијом за квалитетно обављање наставне и научноистраживачке делатности. Укупна површина расположивог простора за наставу на Филозофском факултету јесте 7.240 m^2 (Табела 11.1). Филозофски факултет располаже сопственом зградом чија укупна бруто површина износи 4.519,91 m^2, а рачунајући и зграду Деканата, укупно 4.689,91 m^2 (Прилог 11.1. Листа непокретности и Главни пројекат зграде). Такође, сем овог простора Филозофски факултет има потписан уговор о коришћењу простора са Универзитетом у Нишу и Електронским факултетом Универзитета у Нишу (Прилог 11.2. Доказ о закупу) те је укупан простор којим Факултет располаже за потребе наставе и активности студената 5906 m^2, односно 4.466 места у слушаоницама, амфитеатрима, компјутерским и специјализованим лабораторијама, салама, читаоници и др. За реализацију наставе користе се укупно 52 учионице и слушаонице (укупно 3881 места), два амфитеатра (397 места), две сале (сала 434 и сала 433 са укупно 105 места), компјутерска лабораторија (30 места). Укупан простор који Факултет користи за административне и друге потребе са наставничким кабинетима обухвата 1.332 м^2, односно 281 место. Значајно је напоменути да део простора Филозофског факултета годинама уназад

користи као лабораторије за хемију Природно-математички факултет. Тренутно су органи управљања Филозофским факултетом у потписали уговор и почели реализацију исељавања поменутих лабораторија током 2020. године те ће се тиме значајно увећати и осавременити просторни капацитети установе, који ће бити искоришћени за проширење библиотеке и опремање нових савремених учионица. (Прилог 11.2.а Уговор у исељавању лабараторија ПМФ-а).

Филозофски факултет располаже адекватном информационом технологијом и савременим мултимедијалним средствима: интерактивне табле, лаптопови, компјутери, видео-бимови, фотокопир апарати, штампачи и скенери, савремени мобилни систем за виртуелну реалност (ВР наочаре, сензори и емитери...). Простор Факултета је покривен бежичним (WiFi) приступом интернету. У свим учионицама и кабинетима Департмана за историју постоји одговарајућа компјутерска опрема са пројекторима. У наставне и научно-образовне сврхе, студентима и наставном особљу факултета на располагању су три рачунарске учионице са укупно 70 (30+20+20) места. Поред тога, факултет у ове сврхе користи укупно 24 мултимедијалне сале за едукацију са укупно 1.500 (од 10 до 200) места. Филозофски факултет располаже и салом која поседује опрему за студије на даљину (110 места).

Захваљујући благовременим активностима запослених у Рачунарском центру, наставницима и сарадницима Филозофског факултета од почетка ванредног стања доступан је велики број апликација (Google Meet, Zoom, Google classrooms...) којима се успешно, према постојећем распореду, реализује настава на даљину (покривености близу 100%).

SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	**Слабости**
* Просторни капацитети којима факултет у овом тренутку располаже усклађени су са укупним бројем студената ++ * Савремена техничка и информатичка опрема Факултета у складу је са потребама реализације студијских програма и научноистраживачких пројеката +++ * Техничко-технолошка опремљеност простора за наставу и научни рад, као и за рад ненаставних служби је одговарајућа +++	* Компјутерске учионице користе се и за наставу за коју није потребна рачунарска опрема, што смањује њихову доступност студентима да рачунаре користе за самостални рад: истраживања, пројекте, израду семинарских радова, и слично ++
Могућности	**Опасности**

* Интезивнији рад на бржем исељавању о ислобађању остатка просторако је је заузео Департман за хемију Природно-математичког факултета +++ * Укупан простор на факултету могуће је повећати изградњом новог објекта на делу парцеле чији је корисник Факултет као и надоградњом постојећег објекта +++ * Могућност спровођења учења на даљину и електронског учења ++ * Унапређивање и иновирање информатичке опреме могуће је кроз реализацијуу међународних научних пројеката и пружање услуга трећим лицима	* Будући да квалитет финансирања у значајној мери зависи од оснивача, а не од самог Факултета, може се десити да финансирање у наредном периоду не буде на адекватном нивоу, што може негативно утицати на планове о унапређењу квалитета простора и опремљености ++ * Недовољно финансијских средстава за замену информационо-комуникационе опреме која брзо застарева ++ * Зграда Факултета је стара и тешко је предвидети неопходна средства потребна за текуће и инвестиционо одржавање исте +++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 11:

Филозофски факултет наставља са започетим активностима у прикупљању документације и обезбеђивању финансијских средстава за изградњу новог објекта на делу парцеле чији је корисник Филозофски факултет Универзитета у Нишу укупне бруто површине 2.790 м2. У плану је и надградња амфитеатра бр. 21 у високом приземљу зграде факултета и изградња Амфитеатра на отвореном у делу дворишта према Гимназији „Бора Станковић“ и „Стеван Сремац“. Ради се и на замени или реконструкцији кровне конструкције и кровног покривача зграде Факултета и реконструкцији санитарних чворова кроз замену дотрајале водоводне и канализационе инсталације. У плану је и уградња опреме за дојаву пожара и замена унутрашњег осветљења. Прикупља се и документација и финансијских средстава за реконструкцију постојеће грејне инсталације и промене начина грејања у грејање помоћу топлотне пумпе, и за набавку лиценци од Microsoft-а за преко 300 рачунара.

Показатељи и прилози за стандард 11:

Табела 11.1. Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објеката (амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе)

Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду

Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Високошколске установе обезбеђују значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе, као и кроз анкетирање студената о квалитету високошколске установе.

Филозофски факултет у Нишу обезбеђује учешће представника студената у значајним телима високошколске установе и у процесима доношења одлука на Факултету или пак Универзитету, или заступању и представљању ставова студената Департмана за историју и њихових интереса кроз деловање Студентског парламента или другог репрезентатовног тела. Студенти историје заступљени су у Студентском

парламенту са 5 чланова, од чега је по један са сваке године основних академских студија и један са мастер академских студија. Дакле, у процесу обезбеђења и унапређења квалитета Филозофског факултета, улога студената се остварује кроз рад студентских организација, активно учешће представника студената у органима и телима Факултета, редовну евалуацију у поступку анкетирања који спроводи Центар за унапређење квалитета, исказивањем ставова и мишљења о различитим актима Факултета посебно оним који се односе на утврђивање стратегије обезбеђења квалитета.

Узевши све ово у обзир, Студентски парламент има статус органа Факултета чији је главни циљ активно укључивање студената у рад факултета, и преко ког студенти штите своја права и остварују своје интересе. Статутом Филозофског факултета дефинисани су послови које обавља Студентски парламент у 15 тачака, што се може видети у збирном извештају институције. Такође и *Стратегијом обезбеђења квалитета* Филозофског факултета обухваћен је и Студентски парламент као један од субјеката обезбеђења и унапређења квалитета установе. Данас на Филозофском факултету у Нишу делује Савез студената Филозофског факултета у оквиру Студентског парламента Филозофског факултета. Представници студената учествују у раду: Наставно-научног већа Филозофског факултета (12 представника, од чега 3 са историје), Савета факултета (4 представника, од чега 2 са историје) Комисији за унапређење квалитета Факултета (2 представника, од чега 1 студент историје), Дисциплинске комисије (2 представника, један студент историје), Комитета за професионалну етику (2 представника, 1 студент историје).

Кроз учешће у седницама Наставно-научног већа и Савета факултета, представницима Студентског парламента пружене су прилике да учествују у одлучивању по свим важним питањима. Студентски представници, чланови су Центра за унапређење квалитета и истовремено чланови наведене Комисије за унапређење квалитета. Као такви распоређени су у две радне групе: радне групе за анализу успешности и ефикасности студирања и радне групе за осигурање и унапређење квалитета наставе. Унутар ових радних група студенти чланови активно учествују у остваривању конкретних задатака. У случајевима када је то потребно, посебно у години припреме материјала за акредитацију, у рад Центра за унапређење квалитета укључују се и други представници Студентског парламента. Претходних година док је анкетирање студената спровођено по принципу *папир-оловка* или пак електронским путем унутар Рачунарског центра Филозофског факултета представници Студентског парламента узели су веће учешће посебно у домену контроле регуларности спровођења анкетирања, али и у анализирању добијених резултата. Значајан удео њиховог ангажовања видљив је и у залагању да се студентска популација на адекватан начин мотивише и информише о важности електронских евалуација, њиховим циљевима, анонимности, транспарентности и флексибилности истих. Представници студената у Центру за унапређење квалитета присуствују свим седницама и радним састанцима Већа центра, и равноправно гласају и учествују у одлучивању. Проф. др Славша Недељковић је представник Департмана за историју у Центру за унапређење квалитета. Факултет реализује анкетирање студената електронским путем о вредновању квалитета наставног процеса и систематски прати и анализира резултате вредновања. Током 2019. године спроведен је поступак вредновања квалитета наставног процеса по предметима, што обухвата исказе о: (1) квалитету наставе, (2) квалитету наставног материјала, (3) објективности

оцењивања, (4) квалитету наставног особља – наставника и сарадника. Анкетирањем су били обухваћени студенти мастер академских студија историје у јесењем семестру школске 2018/2019. године. Извештај самовредновања из школске 2018/2019. године као и извештаји из претходних година јавно су доступни на следећој Интернет адреси :https://drive.google.com/drive/folders/1_bxgJLiKkIZEZYQXiaN642JEm8HUNpjO

Битно је напоменути да је Филозофски факултет корак по корак усвајао савремене трендове и прешао на брже, ефикасније и економски исплативије *online* анкетирање. Овај тренд започиње школске 2016/2017.године за све студијске програме на Факултету, па и за студијски програм мастер академских студија историје. У првој фази, односно крајем јесењег семестра студенти историје су организовано попуњавали анкете у рачунарској учионици. Свим студентима МАС историје уз помоћ Студентског парламента отворени су налози путем којих су могли да обаве анкетирање, а затим су пружена адекватна обавештења о новом начину реализације анкетирања.

Дакле, свим студентима МАС историје пружају се прилике да узму учешће у оцени свих битних параметара који се тичу њиховог студирања, педагошког рада наставника и сарадника, али и стручних служби факултета. Након спроведене анкете, према *Правилнику о раду Центра за унапређење квалитета*, радне групе врше детаљну анализу добијених података и резултате чине доступним Студентском парламенту на разматрање и достављају Управи факултета – продекану за наставу уз предлог мера за побољшање квалитета. У том погледу резултати анкета са евалуације МАС историје доступни су јавности а и укључени у укупну оцену вредновања.

SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	**Слабости**
* Представници студената историје учествовањем у раду Наставно-научног већа, Савета факултета, Центра за унапређење квалитета, Дисциплинске комисије, Комитета за професионалну етику учествују у обезбеђивању квалитета +++ * У анкетирању студената представници историје Студентског парламента активно су укључени у рад Центра за унапређење квалитета Факултета +++ * Примењује се *online* анкетирање +++ * Постоји иницијатива чланова Студентског парламента са историје за већом и јачом сарадњом са Центром за унапређење квалитета +++ * Већина студената историје свесна је значаја развијања културе квалитета ++ * Студенти историје спроводе своје интерне евалуције о раду наставника и сарадника на основу којих дају мишљење о педагошком	* Упркос развијеној свести о значају културе квалитета ипак одређен број студената историје није у довољној мери мотивисан за учешће у активностима на унапређењу квалитете + * Недовољна заинтересованост студената историје за директно учешће у раду органа Факултета због вероватног страха или често присутне „политике незамерања“ + * *Online* анкетирање тренутно није на добровољној бази што код неких студената може изазвати незадовољство +++ * Представници студената виших нивоа студија нису укључени у рад Комсије за обезбеђење квалитета + * Релативно често промене представника студената + * Слаба видљивост и доступност информација на порталу Студентског парламента о активностима које се тичу унапређења квалитета Факултета +

раду наставника које је саставни део изборне процедуре наставника +++	
Могућности	**Опасности**
* Могућности за даље разрађивање сарадње између Студентског парламента и Центра за унапређење квалитета Факултета +++ * Укључивање студената мастер студија у рад Комисије за унапређење квалитета ++ * Мотивисање представника студената за активније укључивање у праћење и контролу квалитета установе ++ * Формирање посебног тима подршке наставника и студената који би били доступни студентима који имају примедбе на квалитет али и предлоге за унапређење квалитета ++ * Креирати систем видљивих и транспарентних информација о учешћу представника студената у унапређивању квалитета Факултета +++	* Потенцијална пасивност Студентског парламента доласком нових генерација и нових чланова +++ * Отежано учешће студената мастер студија у раду Комисије за унапређење квалитета услед недостатка времена или запослености +++ * Неповерење студената да ће укључивање у процес самовредновања донети стварне промене или да ће њихови предлози бити саслушани и уважени +++ * Недовољна иницијативност студената за унапређење квалитета +

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 13:

Факултет ће убудуће још активније радити на јачању свести и знања студената о систему обезбеђења квалитета, његовом функционисању и његовим кључним носиоцима. Даље активности установе биће више усмерене ка укључивању већег броја студената виших нивоа студија који с обзиром на искуства могу својим предлозима итекако допринети променама и унапређивању квалитета факултета. Такође, и Студентски парламент могао би да предузме конкретне активности, на пример доношење акционог плана у коме би биле дефинисане активности и задаци усмерени ка упознавању студената са поступцима обезбеђења квалитета, областима обезбеђења квалитета, улоге студената у систему обезбеђења квалитета, те у сваком погледу бољем информисању и мотивисању студената о значају њиховог учешћа у унапређивању квалитета Факултета. Такође, једна од мера јесте учинити видљивијим и доступним информације о активностима Студентског парламента које се тичу унапређења квалитета путем студентског портала, странице Студентског парламента како и друштвених мрежа.

Показатељи и прилози за стандард 13:

Прилог 13.1 Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Високошколска установа континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

Када је реч о провери и унапређењу квалитета наставе, институционалне оквире за систематско прикупљање информација о обезбеђивању квалитета, за континуирано праћење, периодичну проверу и унапређивање свих области квалитета, Филозофски факултет је обезбедио оснивањем Центра за унапређење

квалитета као главне организационе јединице развијеног система обезбеђења квалитета. Департман за историју има свог члана (проф. др Славиша Недељковић) Центра за унапређење квалитета. Главне чиниоце обезбеђења и осавремењивања квалитета на Филозофском факултету чине: наставници, сарадници, студенти и ненаставно особље Факултета. Чиниоци обезбеђења и осавремењивања квалитета убрајају управу Факултета , Студентски парламент и стручне органе и тела.

Члан Департмана за историју у оквиру Центра за обезбеђивање квалитета Филозофског факултета (проф. др Славиша Недељковић) се, као стручњак и редовни професор стара о унапређењу и обезбеђењу квалитета наставе, науке и доступност институција кроз учешће у: (1) утврђивању плана и програма рада, (2) спровођењу утврђене Стратегије обезбеђења квалитета на Факултету, (3) спровођење поступака самовредновања и оцењивања квалитета студијских програма, наставног процеса, научноистраживачког и стручног рада, (4) спровођење електронске евалуације наставног процеса и студијских програма, (5) подношење извештаја Наставно-научном већу о спроведеним поступцима самовредновања, (5) достављање информација о резултатима самовредновања, као и других података од значаја за оцену квалитета, на захтев Комисије за акредитацију и проверу квалитета, (6) обављање других послова од значаја за унапређење и развој квалитета. Комисија образује следеће радне групе: (1) радну групу за анализу успешности и ефикасности студирања, (2) радну групу за осигурање квалитета наставе и (3) радну групу за праћење и унапређење квалитета научноистраживачког рада.

Радне групе у којима је проф. др Славиша Недељковић остварују опште праћење и повремену проверу квалитета кроз делатности одређене плановима радних група, које усваја Центар за унапређивање квалитета.

Осим ових радних група, Центар за унапређивање квалитета може по потреби образовати и друге комисије, радне групе и одборе.

Као што се може видети, члан Департмана за историју у Комисији проф. др Славиша Недељковић учествује у обезбеђивању адекватних услова и богате инфраструктуре за редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања. На почетку сваке академске године Центар за унапређивање квалитета и Комисија: (1) преиспитују и унапређују стандарде и поступке за обезбеђење квалитета на основу квалитативних и квантитативних показатеља наставног, научноистраживачког и стручног рада, рада органа управљања и органа пословођења, рада стручних органа, организационих јединица и служби Факултета, (2) сумирају, анализирају и разматрају прикупљене податке о квалитативним и квантитативним показатељима квалитета студијских програма за претходну школску годину и на основу тога припремају предлог годишњег извештаја који садржи и предлоге мера за унапређење квалитета студијских програма. Центар спроводи и поступак самовредновања степена успешности спровођења стратегије и поступака унапређивања квалитета, као и нивоа остваривања утврђених стандарда квалитета.

У складу са *Законом о високом образовању* ("Сл. гласник РС", бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019 и 6/2020 - др. закони), *Правилником о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма* и *Статутом Филозофског факултета* донет је низ аката којима се уређује правни оквир приказане инфраструктуре и темељно регулише област приказаних процеса систематског праћења и периодичне провере квалитета.

Када је реч о акционим плановима Центар за унапређење квалитета у складу са циљевима Стратегије обезбеђивања квалитета периодично формулише и предлаже Савету Факултета акционе планове: (1) трогодишњи *Акциони план самовредновања* (2) годишњи *Акциони план* за праћење и унапређење квалитета

Департман за историју обезбеђује редовну повратну информацију од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање, својих бивших студената и других одговарајућих организација о компетенцијама дипломираних студената, али као најважнији иснтрумент за ово је мрежа наставника историје. У складу са осавремењивањем наставног процеса, новим Законом о високом образовању дефинисано је постојање Савета пословадаваца. Како је Филозофски факултет увек први у осавремењивању и праћењу и изменама у складу са законским променама, одмах се приступило формирању Савета послодаваца у који улази пет чланова од којих једног члана именује Привредна комора Србије, једног члана Национална служба за запошљавање и три члана декан Факултета. Мандат чланова Савета послодаваца траје три године од дана конституисања Савета. Према Статуту Савет послодаваца бира свог председника и заменика председника, простом већином од укупног броја чланова Савета. . Савет послодаваца расправља о следећим питањима: (1) разматра питања сарадње Универзитета и Факултета са привредним друштвима, установама јавних служби и другим приватним и јавним субјектима, (2) разматра студијске програме који се реализују на Факултету и даје мишљења, предлоге и иницијативе за могуће измене или допуне, (3) даје иницијативе за оснивање и реализацију нових студијских програма, у складу са потребама привредних субјеката или јавних служби, (4) даје мишљења и иницијативе за повећање или смањење броја студената за упис на поједине студијске програме Факултета, (5) анализира потребе тржишта рада у Републици Србији и даје предлоге за усклађивање образованих профила са потребама тржишта рада, (6) обавља и друге послове са циљем унапређивања сарадње Универзитета и Факултета са потребама тржишта рада.

Предлоге, мишљења и иницијативе Савет послодаваца доставља Факултету, привредним друштвима, јавним установама, државним органима, Привредној комори Србије, Националној служби за запошљавање или другим заинтересованим субјектима.

Филозофски факултет обезбеђује податке потребне за упоређивање са страним високошколским установама у погледу квалитета кроз успостављање квалитетне међународне сарадње са многобројним високошколским установама Европског и светског образовног простора. Међународна сарадња Филозофског факултета у Нишу одвијала се у оквиру уговора о међународној сарадњи чији је потписник и које координира Универзитет у Нишу, као и на основу једног броја, углавном билатералних уговора чији је носилац Филозофски факултет. У билатералном формату, Филозофски факултет остварује сарадњу са Државним технолошким универзитетом „Шухов“ у Белгороду и Универзитетом у Воронежу, Руска Федерација. Такође потписан је уговор о научној и наставној сарадњи са Државним педагошким универзитетом „Козма Минин“ из Нижњег Новгорода. Податке за упоређивање са страним високошколским установама у погледу квалитета, Филозофски факултет обезбеђује и кроз процесе мобилности наставника и студената. Мрежа установа са којима су успоствљени пројекти мобилности је широка: The International University of Logistics and Transport in Wroclaw; Aristotle University Research Dissemination Centre,

Thessaloniki; Универзитет Ото-Фридрих у Бамбергу; Масариков универзитет у Брну, Чешка; Универзитет ЕСПЕ у Бордоу, Француска; Универзитет Артоа у Арасу,Француска; Université de Poitiers, Faculté des lettres et des langues, Poitiers, France; Технички универзитет у Кемницу, СР Немачка; Међународни универзитет за психоанализу у Берлину, Немачка; Универзитет Хумболт у Берлину, Немачка; Krasnoyarsk Astafiev State Pedagogical University, Rusija и др.

Према Одлуци о одобравању плаћеног одсуства, коју је донело Наставно-научно веће Филозофског факултета у Нишу, на седници одржаној (број Одлуке 311/1-8-3-01), и у складу с потписаним уговором о реализацији Програма Ерасмус+, о сарадњи између Универзитета у Нишу и Универзитета Монтањ у Бордоу (Montaigne University Bordeaux), проф. др Ирена Љубомировић учествовала је упројекту мобилности наставника на основу Уговора о наставничкој мобилности (Staff Mobility for Teaching Mobility Agreement), који су одобрили надлежни две партнерске институције. У периоду од 11. до 18. марта 2018. године боравила је на Универзитету Монтањ у Бордоу у Француској и одржала предавања на енглеском језику.

Часови су одржани у оквиру курса епиграфике студентима мастер студија студијског програма историја и археологија и обрађене су две тематске целине:

Naissus in the III and IV century - Sources (epigraphic sources) and Literature; Archaeological finds; Naissus- Roman municipium; the Road Network in the City Territory; Military organisation; Society and Economy; Roman Emperors in Naissus; Religion; Mediana - Imperial Palace and the Center of Economic life. Development of Serbian historiography (Nikola Vulic - historian, archaeologist and classical philologist- Contribution to the Study of World Historiography; Nikola Vulic and the develoment of antique epigraphy).

Посредством професора Francis Tassaux и Jérôme France упознала се радом Института за археологију, посетила библиотеку и имала увид у библиотечки фонд. У оквиру програма Ерасмус+ професор Francis Tassaux посетио је Филозофски факултет и у недељи департамана за историју (14-18. маја 2018.) одржао предавања студентима основних студија историје.

Департман за историју има споразум о сарадњи са Институтом за савремену историју, али и посебну сарадњу са музејима на југу Србије. Такође постоји добра сарадња са катедрама за историју на Палама и Бањој Луци

У овом домену обезбеђивања и квалитета значајно место има и активнсот Филозофског факултета у ширењу и интеграцији *Заједнице Филозофских и филолошких факултета Западног Балкана.*

У спровођењу утврђене стратегије за обезбеђење квалитета и достизању жељених стандарда квалитета, посебно важну улогу имају резултати анкетирања студената. Анкетирање студената МАС историје се спроводи након сваког семестра и усмерено је на вредновање квалитета наставног процеса по предметима, што обухвата: (а) исказе о квалитету наставе историје, (б) исказе о квалитету наставног материјала историје, (в) исказе о објективности оцењивања на МАС историје и (г) исказе о квалитету наставног особља – наставника и асистената на Департману за историју. Анкетирање се спроведени електронским путем, уз одговарајућа упутства у вези са анкетирањем. Анкета се спроведи приликом пријаве испита, а обавештење о анкетирању објављује се на интернет страници Факултета. Право учешћа у анкети имају сви студенти МАС историје који су по први пут уписали одређену годину студија. Традиционално, одзив студената по годинама студија на свим департманима премашује постотак који члан 13. Правилника о вредновању квалитета студијских

програма прописује као довољан да би се анкета сматрала важећом. Резултати евалуације приказују се у Извештају о резултатима вредновања квалитета студијског програма и наставног процеса на МАС историје. Извештај се структуира кроз четири целине: (1) Опште информације, (2) Резултати анкетирања, (3) Преглог мера, и (4) Оцена примене и остваривања предложених мера из предходних извештаја о резултатима вредновања. Са резултатима самовредновања високошколска установа упознаје наставнике и сараднике преко стручних органа, студенте преко студентских организација, Комисију за акредитацију и проверу квалитета и јавност. Извештај о резултатима вредновања квалитета студијскпг програма МАС историје и наставног процеса усваја Наставно- научно веће Филозофског факултета и Центар за унапређивање квалитета Универзитета у Нишу. Јавност и трансаретност резултата спроведене студентске евалуације и целокупног процеса рада у оквиру систематског праћења и периодичне провере квалитета обезбеђена је објављивањем Извештаја о самовредновању на сајту Факултета.

SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	**Слабости**
*Факултет обезбеђује континуитет у реализацији процеса обезбеђења и унапређења квалитета МАС историје +++ * Постојање инфраструкуре за систематско праћење и обезбеђење квалитета кроз рад члана Департмана за историју у Центру за унапређење квалитета, Комисије за унапређивање квалитета и радних група +++ * Департман за историју у сврху добијања повратних информацијама о компетенцијама дипломираних студената има развијену мрежу наставника. +++ * Департман за историју је усмерен ка усаглашавању са стратегијом унапређења квалитета других престижних високошколских установа у земљи и иностранству ++ * Департман за историју обезбеђује јавност анализа резултата анкетирања +++ * Континуирана реализација активности везаних за унутрашњу проверу квалитета коју реализују радне групе током читаве године +++ * Успостављен *online* систем анкетирања студената +++	* Не постоји администратор Центра за обезбеђивање квалитета који би се искључиво бавио питањима квалитета (таква пракса постоји на неким факултетима) +++ * Недовољан број чланова Центра из редова стручних служби и Студентског парламента ++ * Неодговорно понашање појединх чланова радних група у смислу непоштовања рокова за реализацију активности и израду извештаја предвиђених планом Центра ++ * Недовољан обим и квалитет повратних информација о компетенцијама свршених студената ++ * Одсуство квалитетних и благовремених повратних информација послодаваца о компетенцијама свршених студената ++ * Филозофски факултет нема основан Алумни центар +++
Могућности	**Опасности**
* Ангажовање административног радника из редова радника ангажованих уговором	* Преоптерећеност појединих наставника радом у Центру ++

на одређено време +++ * Постављање прецизних рокова за достављање извештаја о обављеним активностима свим радним групама ++ * Израда систематичнијег акционог плана за наредни период ++ * Ангажовање додатних чланова из редова стручних служби и из редова студената ++ * Целисходнији приступ у изради плана рада Центра, планова рада радних група као и друге потребне документације за адекватно функционисање Центра за унапређење квалитета ++ * Наставити са унапређењем система за анкетирање применом аутоматизације прикупљања података ++ * Обезбедити пуну административну и техничку подршку у раду Центра ++ * Основати Алумни центар Факултета +++	* Оптерећеност чланова центра многобројним наставним, научноистраживачким и ваннаставним пословима може да угрози благовремену реализацију планираних активности у области обезбеђивања квалитета које захтевају континуитет у раду ++ * Функционисање Центра може да угрози непостојање административног радника који би се бавио искључиво пословима у области обезбеђивања квалитета +++ * Недовољна мотивсаност појединих субјеката да учествују у анкетама ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 14:

На основу описаног могло би се констатовати да је већина захтева стандарда 14 испуњена. Ипак, Факултет би у будућности могао да се посвети још интензивнијем раду на унапређењу одређених аспеката систематског праћења и периодичне контроле квалитета. Ту се пре свега мисли на: (1) ангажовање једног администратора који би се искључиво бавио питањима квалитета, (2) повећање броја чланова Центра из редова стручних служби и Студентског парламента, чиме би се унапредио квалитет у делу прикупљања података везаних за рад стручних служби и већа партиципација студената у процесу провере квалитета, (3) предузимање адекватних мера на нивоу радних група како би се сви чланови мотивисали за обављање ових послова и задатака, (4) осмишљавање планова, израду извештаја и друге документације неопходне за обезбеђивање виших стандарда квалитета рада Центра, (5) континуирано иновирање и унапређивање квалитета анкетних листова, (6) унапређивање система за анкетирање даљом аутоматизацијом прикупљања и обраде података, (7) стварање услова за добијање квалитетних повратних информација о компетенцијама свршених студената, (8) стварање услова за добијање квалитетних повратних информација од стране послодаваца о компетенцијама свршених студената, (9) обезбеђивање пуне административне и техничке подршке у раду Центра, (10) проширивање видова сарадње са иностраним универзитетима, (11) оснивање Алумни клуба Филозофског факултета.

Конкретно Департман за историју планира да се у наредном периоду више укључи у процес унапређења квалитета како би побољшао услове студирања за будуће, али и актуелне студенте, пратећи савремене токове и искуства са других департмана Филозофског факултета у Нишу.

Показатељи и прилози за стандард 14:

Прилог 14.1 Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређење квалитета рада високошколске установе.